

rozsévač rozsievač

júl–august/červenec–srpen
2017
ročník 86

7–8

Časopis Bratskej jednoty baptistov • Časopis Bratrské jednoty baptistů

Múdrost vo vitríne

Spojení talentu a lásky

Různý způsob výběru nevěsty

„Činy Hospodinovy jsou velké, vyhledávané všemi, kdo zálibu v nich našli.“
(Ž 111, 2)

Křešťan a umění

Z konference sester

Začiatkom mája – všetky sestry zborov BJB v Čechách a na Slovensku „rozprávajú a žijú „konferenciou sestier“ a chystajú sa, aby sa jej zúčastnili.

Tohtoročná konferencia sestier bola v dňoch 5. až 7. mája v Karlových Varoch. Zúčastnili sme sa jej i my – sestry z BJB Revúcka Lehota vo čteži sedem.

Heslo konferencie - Jak 3, 13: „Kto je medzi vami múdry a rozumný? Nech ukáže zo svojho pekného obcovania svoje skutky v múdrosti a tichej krotkosti“ (Roháčkov preklad).

Nuž, učili sme sa, aby sme v každodennom živote patrili medzi ženy múdre, rozumné, pokojné, tiché, krotké... a to v rodine, v spoločnosti, aj v zboze.

Výbor sestier BJB ČR a SK

Tohtoročné témy boli:

Múdra žena v rodine (s. Danka Hanesová)

Múdra žena v spoločnosti (s. Hanka Pinknerová)

Životná múdrost (s. Ľudmilka Hallerová)

Múdra žena v zbere (s. Danka Hanesová)

V Karlových Varoch sa nám venovali domáce sestry a bratia s milou a ochotnou pozornosťou, prežili sme hody lásky, mali sme možnosť pozrieť si prekrásne kúpeľné mesto s vynikajúcim výkladom. Zo srdca dakujeme všetkým, ktorí sa pričinili o to, aby sa všetko diaľo v duchu pokoja a radosti.

Sestry z BJB Revúcka Lehota

Obsah

Z konference sester.....	2
Koniec prázdnin.....	3
Spojení talentu a lásky.....	4
Mám pri tebe kráľovský život.....	6
A prišla láska.....	7
Musím Ča mať.....	8
KRÁSA.....	10
Různý způsob výběru nevěsty	
Princezna Anna.....	11
TALITHA KUMI.....	12
Sochár a učiteľka	
Čo sme si odniesli z konferencie.....	14
Drobeček z velké hostiny	16
Jsme radostnými křestány?	
Je nás málo?.....	17
Obzretie sa za konferenciou	
Pán mi pomohol.....	18
Věčný příběh	
Simply the Story.....	19
O mудрост просим.....	20
Múdrost vo vitríne	
Nová modlitebňa v Nových Zámkoch.	21
Príbeh fotografie - kúkol'	22
Nový Výkonný výbor BJB ČR	
Fotografie z tvorby našich čitateľov	
Inzercia	
Redakční oznamy	
Slovensko a Etiópia spolu spievali.....	23
Oživení skrize uprchlíky	
Báseň.....	24
Z. Garajová: Na hoře Mórija	

rozsievač • rozsévač

Časopis Bratrské jednoty baptistov v ČR
a Bratskej jednoty baptistov v SR

Predsedajúca rady: Ján Szöllős
Šéfredaktorka: Marie Horáčková

Redakčná rada: S. Baláž, M. Kešjarová, V. Pospíšil,
E. Pribulová, L. Podobná

Grafická konceptia časopisu: Ján Boggero

Jazyková a redakčná úprava:

J. Cihová, M. Horáčková, L. Miklošová, E. Pribulová

Redakcia a administrácia: Bratská jednota baptistov,
Rada v SR, Súlovská 2, 821 05 Bratislava,
tel./fax +421 902 815 188. E-mail: rozsievac@baptist.sk

Vychádza 11-krát do roka.

Cena výtlačku: Odberatelia v SR: predplatné 14,50 € na rok
(cena jedného výtlačku 1,45 €) + poštovné, propredplatiteľia majú počas celého roka zľavu 50 % na predplatnom (nie na poštovnom). Poštovné - zbyty: 3,-€ za kus a rok, jednotlivci: 5,6 € za kus a rok.

Odberatelia v ČR: Predplatné 370 Kč (cena jedného výtisku 37,-Kč) + poštovné, propredplatiteľia majú počas celého roka zľavu 50 % na predplatnom (nie na poštovnom). Poštovné - zbyty: 102,- Kč za kus a rok, jednotlivci: 37,- Kč + 25,- poštovné za kus a rok.

Zahraniční odberatelia: predplatné 14,50 €, poštovné 29 €.
SR: IBAN: SK35 0900 0000 0000 1148 9120, do poznamky napišť meno odberatela. Var. symbol: 888, ČR: Česká spořitelna Praha, č.ú. 63112309/0800, var. symbol 911 840

Platby zo zahraničia: Názov účtu: Rozsievač – časopis Brat. jed. baptistov Súlovská 2, 82105 Bratislava, Slovenská republika, číslo účtu: 0011489120, Kód banky: 0900 S.W.I.F.T.: GIBASKBX Clearing: SLSP SC REUTERS: SVBR, SVBS, SVBT, SVBU, IBAN SK 35 0900 0000 0000 1148 9120

Objednávky: ČR: BJB, Výkonný výbor v ČR, Na Topolice 14, 140 00 Praha 4; SR: Bratská jednota baptistov, Rada v SR, Súlovská 2, 821 05 Bratislava

Uzávierka obsahu dvojčísla 7-8/2017: 13. 6. 2017

Výroba: tlačiareň Weltprint, s. r. o., Bratislava, náklad 1300 ks.
SSN 02316919 – MK SR 699/92

Ján Szöllős

Pravdepodobne sa pýtate, prečo píšem o konci prázdnin, keď sa dni letných prázdnin a dovoleniek práve začínajú.

Píšem o tom preto, lebo kym pre väčšinu z nás sa prázdniny začínajú, pre naš časopis Rozsievač sa týmto číslom končia.

Tie prázdniny neboli krátke, trvali celých 66 rokov. Posledné prázdninové číslo Rozsievača č. 7 vyšlo v roku 1951 a dvojčíslo 7–8, ako vychádza teraz, vyšlo v roku 1950.

Na prázdniny sa väčšinou tešíme a ideme na ne radi, ale Rozsievač bol na prázdniny poslaný v roku 1952 vtedajším komunistickým režimom a „prázdninová“ až do roku 1969.

Po obnovení si Rozsievač z tých dlhých prázdnin zachoval tie letné a v mesiacoch júl-august nevychádzal.

Teraz sme sa teda rozhodli aj tieto letné prázdniny ukončiť a prinášame vám letné dvojčíslo nášho časopisu. Sme vďační Pánovi, že tak môžeme urobiť, lebo máme v redakcii dostatok príspevkov, ktoré čakajú na uverejnenie. Počtom strán sa síce toto dvojčíslo nevyrovnaná dvom číslam, ale je rozsiahlejšie ako bežné číslo. Pre toto letné čítanie sme sa rozhodli priniesť okrem pravidelných rubrik, reportáž a správ aj príbehy zo života a za hlavnú tému sme zvolili umenie. Tvorivosť prejavovaná v umeleckých dielach je veľkým darom, ktorý sme dostali od nášho Stvoriteľa. Jeho tvori-

Koniec prázdnin

vost a Jeho umelecké diela, ktoré môžeme vidieť, počuť, či cítiť v prírode, sice nedokážeme prekonáť, ale vďaka tomu, že sme boli stvorení na Boží obraz, môžeme aj my tvoriť a zároveň mať radosť z krásy výtvarných, hudobných, literárnych či iných umeleckých diel. Možno práve cez prázdniny budeme mať čas, aby sme umenie v rôznych podobách a formách venovali viac priestoru.

Verím, že koniec prázdnin Rozsievača bude dobrým začiatkom tých vašich prázdnin a že čítanie nášho časopisu vám ich spríjemní. Pravdepodobne máte svoje prázdninové a dovolenkové plány, alebo ste si schválne vôlebniči nenaplánovali.

Slovo prázdniny pripomína významom prázdné dni a slovo dovoleno sloveso dovoliť si. Skutočne nás čakajú v určitom zmysle „prázdné dni“ od všedných povinností, učenia, práce, dni, keď si môžeme dovoliť robiť veci, na ktoré počas školského roka nemáme čas.

Záleží na našom rozhodnutí, čím tie prázdné dni naplníme a čo si počas nich dovolíme. Každý má inú predstavu, iný plán, ako využiť nastávajúce dni odpočinku.

Aj počas prázdnin však máme využívať čas. Odpočinok neznamená vyplniť voľné dni ničnerobením a hodovaním, ako si to predstavoval nerozumný boháč v podoberstve Pána Ježiša (Luk 12, 19).

Čas odpočinku počas prázdnin a dovoleniek nám poskytuje príležitosť, aby sme sa viac zaujímali jednou o druhého, aby sme spoznali nových ľudí, nové miesta, objivovali nádheru prírody, prečítali si zaujímavú knížku, na ktorú sme nemali čas. Pre človeka sediaceho väčšinu roka nad knihami alebo pri počítači je zase odpočinkom a relaxáciou aj fyzická práca. Prázdninujme, dovolenkujme či odpočívajme tak, aby aj dni nášho odpočinku prebiehali podľa vôle Božej. Tak bude náš odpočinok požehnaním pre nás aj pre našich blízkych, aby sme sa na konci našich prázdnin a dovoleniek mohli odpočínuť opäť s chuťou pustiť do práce a do služby, do ktorej nás Pán povolal a postavil.

Odpočinok neznamená vyplniť voľné dni ničnerobením...

Spojení talentu a lásky

Není snad oblasti v lidském dění, která by procházela většími proměnami a zároveň tak odrážela mysl člověka, než je umění. Na rozdíl od vědy a techniky je to svět fantazie a imaginace, svět idejí, přání, úniků, oblast seberealizace, svět pravdy a krásy i svět fabulace.

Dějiny umění jsou charakterizovány mnoha -ismy a reflektují postoje tvůrčího člověka, muže nebo ženy k světu, sobě, tomu co jej přesahuje, vzrušuje a inspiruje.

Od primitivního umění počínaje, kde umění mělo funkci kultovní a magickou, přes sakrální umění středověku až po mnohé avantgardy a manifesty moderního umění, či současnou postmodernu, kde je za umění považována i hromada písku v koutě od věhlasného performeru.

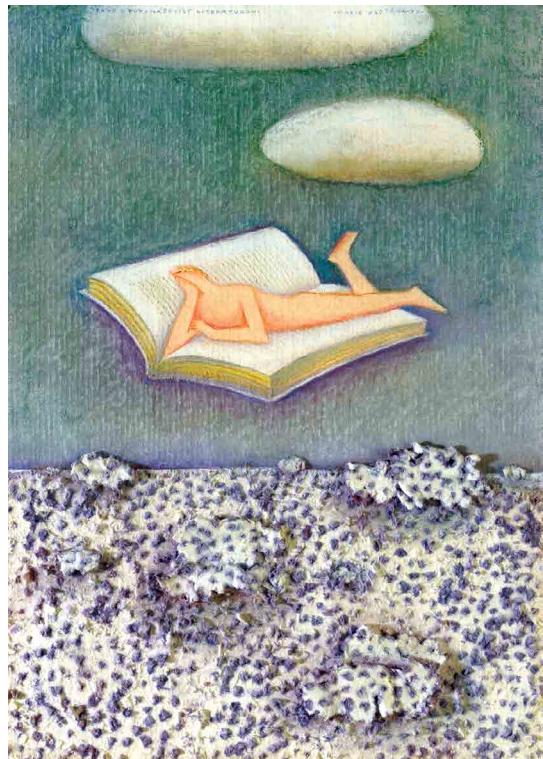
Umění zrcadlí ducha doby a je bytostně spjato s filosofií. Výtvarné umění přijímají některí z nás jen jako dekoraci interiéru, stavící na odiv společenské postavení a intelektuální úrovně vlastníka, nebo způsob promýšleného ukládání peněz. Umění je koníčkem četných sběratelů, jeho velkých milovníků, kteří se pídí po vzácných originálech, shromažďují je v trezorech svých soukromých sbírek a tak nechtěně odklázejí z očí veřejnosti, které je především určeno. Hegel kdysi uspořádal umělecké obory a malířství, které pracuje se světem, prohlásil za nejvyšší stupeň spiritualizace výtvarného umění. Zobrazovaná lidská postava byla schopna vyjádřit jemnosti rodící se spirituality. Od období romantismu však již jakákoli forma nepostačovala na to, aby konkretizovala zralou duchovní naternost. Snaha umění o převedení hluboké moderní spirituality do jazyka hmoty vedla na konci 19. století ke vzniku současného moderního umění. Jak se vyznat v umění, to je dnes aktuální otázka. Mnozí si ji ani nekladou, starosti o denní chléb je poutají k zemi a důležitějším věcem.

Pravdou však je, že bez umění je život člověka chudší a všechnější, že je o něco velmi vzácného a podstatného ošizen. Takový život se jeví jako nízký horizont, kterému chybí vzepětí se k duchu, k vertikále. Stává se banálním, myšlenkově plynkým. Umělecká díla jsou jediným dokumentem o člověku, po němž tu díla zůstanou po staletí a ukážou nám charakter jeho povahy i směr a cíle jeho usilování.

Na prvním místě je to architektura, předměty užitého umění, volná tvorba malířství a sochařství, hudba, literatura i dramatické umění. Materialistická definice umění z let, kdy dominoval socialistický realismus, pravila, že umění je subjektivní odraz objektivní skutečnosti. Oblast ducha se tenkrát odmlčela, zobrazovaly se věci zřejmě a viditelné, budoval se nový svět. Věci

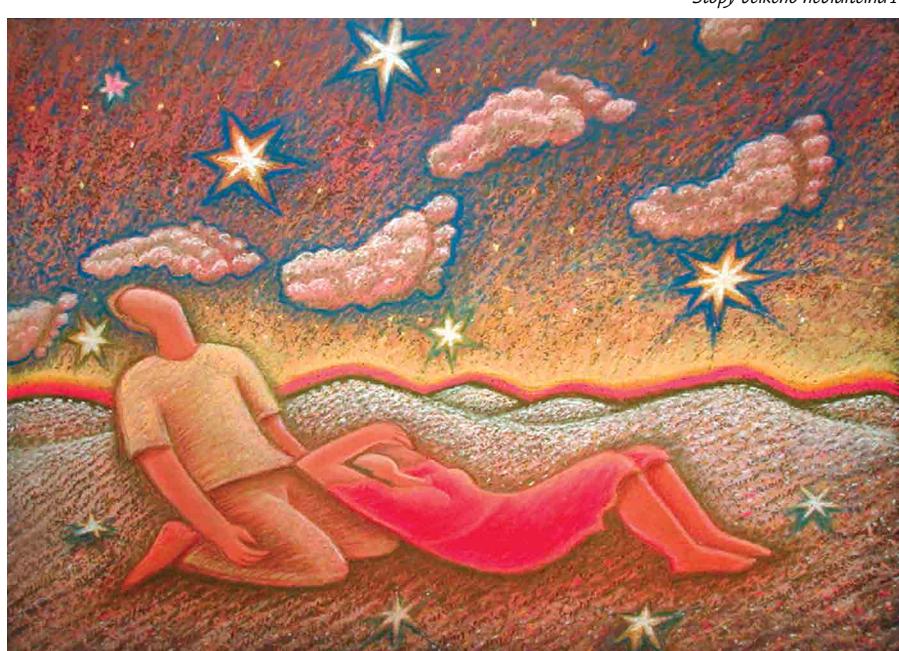
skryté, neviditelné však probleskovaly pod vnější fasádou, jevily se v tvářích portrétovaných, jejich psychice i gestech a posouvaly vývoj dále. Duše a její potřeby se vždy hlásily o slovo. Nebyl to jen surrealismus, svět podvědomí, snů a vizí; reakcí na materialismus byl také objev nového abstraktního umění. Z obrazů vymizela figurace, zavládly nelogické a nevidané tvary, dominovaly barvy, skvrny, struktury a linie. Pozorujeme-li věci pod mikroskopem, či sledujeme snímky z vesmíru, neunikne nám podobnost abstraktního umění s touto, před zraky skrytou realitou. Nemysleme si však, že by abstraktní malíři hledali svou inspiraci pod mikroskopem nebo s Hubblovým teleskopem proto zírali do vesmíru. Fascinace tvarem a barvou, malba samotná a schopnost vyjadřovat se a vytvářet svůj vlastní svět zde sehrává důležitější roli.

V kreativitě - schopnosti tvořit- se umělec podobá svému Stvořiteli. Obdržel ji od Boha, stejně jako dar vidění, dar talentu i dar tvůrčí svobody. Je-li umělec křeštanem, ví, že obdržel i specifický úkol. Měl by „těžit se svěřenou hřívou“ ke slávě svého Stvořitele, Dárce života, přírody i všech dobrých darů. Zmnožovat své vlohy a obohacovat svým uměním druhé. Zda tak se vším obdarováním naloží, zůstává už vlastně na něm. Bůh dává člověku svobodu i možnost volby. Někdo moudrý kdysi řekl, že žasnout nad světem

Ráno s povznášející literaturou

dokážou jen děti, umělci a světci. To žasnutí nebude mnohdy konce. Nenasytí se oko viděním a ucho slyšením, čteme v Bibli. Hudba se vyjadřuje zase jinými prostředky, nehmotným zvukem, stejně jako poezie, která zase pracuje se slovem psaným i mluveným. **Je-li duše ohrožena, stává se poetickou, poznamenal jeden z básníků.** Ale zůstaňme u malířství. To bývalo většinou doménou mužů, ženy vázané mateřskými povinnostmi neměly již tolík času na volnou

Stopy velkého neviditelna

tvorbu. Muži jim tu šanci i odpírali. Pravé umění člověka obvykle pohltí na celý život. Se vším všudy. Jen když nastanou války, tak se umění odmlčí. „Múzy“ v době rádění zbraní zmlknou, líčí známé latinské přísloví neklidné doby. Budeme rádi, že kolem nás existuje široká škála uměleckých výtvarů i uměleckých individualit. Umělců i umělkyně. Nabídka je pestrá.

Vidíme umělce okouzlené stvořením a životem, předávající své nazírání krásy těm méně všímačkám. Vidíme však i takové, kteří své obdarování začlí jen sami na sebe, k vyzdvížení svého génia výjimečnosti. Jiní zas inklinují k neustálému hraní a experimentování, vytvářejí umění pro vyvolené, tak zvané umění pro umění.

Některí svou tvorbou spíše boří, než budují a místo krásy preferují bizarnost, ošklivost a dekadenci. S radostí rozčilují ty, kteří mají jiné postoje, na publiku jim nezáleží. Jsou i tací, kteří svůj talent berou jako vlohu k získání živobytí a snaží se především o to,

ideály doby i její celebrity, zpochybníjí proklamované hodnoty. Jsou však i tací umělci, kteří svými díly ventilují pouze přetlak své mysli, svých obav a skepse. Drtí je úděl člověka, kontrast chtěného a žitého, pomíjitelnost a konečnost všeho. Hledají východiska a smysl existence. Vlastně hledají Boha, ve kterého nevěří. Doba osvícenectví, spolu s filosofickými názory F. Nietzscheho postavila před autoritu Boha autoritu člověka a jeho rozumu. Nietzsche ve svém učení vyhlásil smrt Boha a vysmál se absolutnu a všemu transcendentnímu. Člověk se svou vůlí stal měřítkem všeho, tedy i umění.

**„Není-li Boha,
je vše dovoleno,“ varoval kdysi
geniální F. M. Dostojevskij.**

V současném umění se zdá být opravdu vše dovoleno. Za umělecké dílo se mnohdy prohlásí sám umělec, provede na sobě body art a vystaví v galerii sám sebe. Nedojde mu, že se chlubí dílem jiného autora, vlastně Boha. Sám sebe si přece nedal. Lidská mysl na podstatu přichází zřídka a je lehce ovlivnitelná.

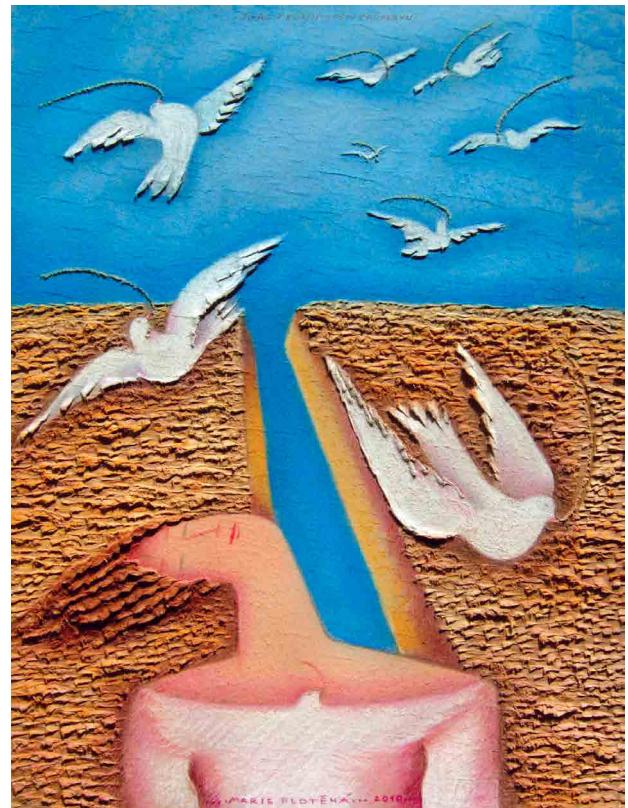
Nepřítel lidských duší – ďábel tu bývá často při práci. Umělec se dokonce vrhne z okna na dlažbu a své pozůstatky prohlásí za své vrcholné umělecké dílo. Mohli bychom pokračovat v líčení podobných „artefaktů“. Nicemu se meze nekladou, preferuje se umělecká svoboda, vše je relativní, i pravda je relativní, každý má přeče tu svou. Jenže tudy cesta nevede.

Doba, která nenalézá smysl existence, pojmenovává citlivé a obdarované jedince svými zmatky. Jak se do lesa volá, tak se z nej i ozývá. Čas, kdy bývaly výstavní síně plné vděčných diváků, mizí. Dnešní kulturní stánky zejména častěji prázdnou. Prázdné a nevýživné bývá často to, co se divákům nabízí. Je vidět že milovníci umění ještě nedorostli novému jídelníčku, jen málokromu překládané chutná. A duše hladové a strádají. Hodnoty jako pravda, dobro a

V hájemství archanděla Michaela

aby se jejich díla zalíbila a prodala. Druží zase opustí svá prosperující zaměstnání a raději živíří, aby mohli mít čas pro svou svobodnou a nezávislou tvorbu. Umění má funkci estetickou, ale i didaktickou, kultivující i provokativní. Pozdívá nebo i sráží a znejistí lidského ducha. Stává se často zbraní bez slov, která přináší myšlenkové poselství bez překážky jazykových bariér. Je i angažované. Takoví umělci budou vytvářet třeba kýče, parodie nebo nonsensy, aby nastavili zrcadlo každé konzumní a pokleslé společnosti. Karikují

Jaro v Korintském průplavu 2010

krásu se již nenosí. Láska prohlásil Nietzsche za škodlivou, soucitem a lítostí pohrdal. Nadčlověk, jehož ideu razil, však může skončit jako on. Nemocí, krizí a šílenstvím. Nepokojné je lidské srdce, dokud nespočíne v Bohu, řekl jednou svatý Augustin a praxe života tuto pravdu potvrzuje.

Dnešní postmoderna hýří mnoha různými „-ismy“. Vidíme konceptuální umění, land art, brute art, minimalismus. Umělci odmítají hrát roli utěšovatelů. Mnozí hledají, jak ještě více šokovat, provokovat, zviditelnit se. V pozadí siláckých postojů bývá obvykle strach. Strach o existenci, strach o život, boj o uznání. Bázeň z nemožnosti zastavit čas, zastavit přicházející stáří nebo hrozící úbytek fyzických a duševních sil.

Dokonalá láska bázeň vyhání, deklaruje Bible. Zároveň potvrzuje, že **Bůh je láska**, Láska s velkým L, která život dává a za nás život se obětovala. Etika lásky je životodárná.

Investujeme-li lásku, obvykle ji vyvoláme a násobíme.

Stejná zákonitost se projevuje i v působení uměleckého díla.

Vyvolává u diváka podobné city, jaké provázejí umělcův tvůrčí proces a vedly ke vzniku díla. Motivuje buď dobré vzorce chování, nebo škodlivé. Bud posiluje, povzbuzuje, těší, nebo plní nihilismem, vzdorem, otráveností a nudou.

Spojí-li se talent a láska, čekejte geniální dílo, řekl někdo moudrý.

Výstavní síně a diváci pak ožijí.

Marie Plotená
(Publikované obrazy - z tvorby autorky)

Mám pri tebe kráľovský život

Jeho volali „sametovej klouček“ a ju „divá Bára“. Ich manželstvo trvá už dekády, v minulom roku oslavili krásnych štyridsať spoločných rokov.

Pred svadbou bývali každý na druhom konci vtedajšieho Československa, delilo ich neuveriteľných 616 kilometrov.

A to ešte neexistovala ani Škoda 105 a už vôbec nie žiadny e-mail alebo mobil. Ona bola jednou zo siedmich detí. On mal ďalších deväť súrodencov. Spolu však majú iba šest detí a museli si s nimi poradiť bez pampersiek.

Nehovoríme o nikom inom, ako o manželoch Šrankotovcoch z nášho zboru. Elenka sa v telefóne zasmiala, že prečo chceme rozhovor s nimi, veď oni nie sú žiadni profesionálni manželia. Nech sa páči, precítajte si rozhovor s manželmi amatérmi:

Ako ste sa spoznali a ako dlho ste spolu chodili, než ste sa vzali?

P: Spoznali sme sa na spoločnom československom mládežníckom stretnutí vo Vysokých Tatrách. Ja som niečo k Elenke precítil, ale bolo to také akože...

E: (šeprá) jednostranné. (smiech)

P: Elenka mala predstavy o manželovi, ktoré som ja nespĺňal. Vyzeral som veľmi mlado, nevýrazne a ona, aj keď je o dva roky staršia... (vsetci smiech)... pardón mladšia!!! vyzerala na svoj vek.

E: V Tatrách som sa kamarátila s iným sympatickým chalanom (podľa Petríka to bol taký „frájer“ z ich mládeže), ale vždy som si vedela od chlapcov držať odstup. Petrík nemal ani odvahu pýtať si odo mňa adresu, urobil to cez svoju mladšiu sestru.

P: Z Vysokých Tatier sme išli na motorke s mojou sestrou na Zemplínsku Šíravu, kde sú vydaté dve moje najstaršie sestry.

E: Bývala som vo Vranove, čo je 40 km od Šíravy. Sestru nechal pri vode a vydal sa ma hľadať.

P: Mal som len číslo domu. Dedina bola súčasťou mesta, tak som to celé prefrčal a zastavila ma až značka „koniec mesta“. Keď som už konečne zaparkoval pred ich domom (s poznámkou jej mamky: „A to ten chlapčok čo tu chce?“), Elenka (pehavá, vtedy som si to veľmi všimol) bola vychystaná na mládež do Hermanoviec.

E: Keď prišiel, dala som mu zo tri jabĺčka a išla som svojou cestou.

P: A ja tiež. Jeden vzácný brat kazateľ nám na mládeži zdôrazňoval, aby sme sa modlili za svoje manželstvá už od mladšieho veku, a ja som to vzal vážne. Veľmi som sa neskôr

modlieval aj za manželstvo, ktoré by mohlo byť s Elenkou. Potom sme sa nevideli a ja som v jeseni nastúpil do vojenskej služby až v Žatci (ČR).

E: Písali sme si. Moje listy sa končili vždy „sestra v Pánovi“. Za rok prišiel Petrík na svadbu svojho brata v obci nedaleko od nás, taký milý vojačik. Nechal mi fotku a bol na nej taký zlatý, že som ju nosila pri srdiečku.

P: Po príchode z vojny som chodil každý mesiac do Ružomberka, lebo Elenka tu študovala, ale tie stretnutia boli také, že som prichádzal s nadšením a odchádzal troška so sklamáním, pretože mi Elenka nechcela prejavovať náklonnosť ... Modlil som sa za svoje manželstvo a po roku sme si naplánovali svadbu.

E: Sama som si šila svadobné šaty a plakala som, pretože to nebola taká veľká láska. Vedela som, že je veľmi dobrý chlapec, že nie je falosný alebo prevrátený, aj ich rodinu som už lepšie poznala. Petrík chcel, aby som pri-

potom prišiel po Petrikovi až za tri roky. Na všetko sme boli dvaja. Pomaly, ani neviem ako, v mojom vnútri sa k nemu začala budíť láska, dôvera. Nemôžem povedať, že som sa v manželstve doňho zamíľovala, ale že v mojom srdci bola taká láska k nemu, taká ozajstná. Vždy som mu ale vedela povedať, že ho ľubím. Petrík bol veľmi dobrý a aj do teraz je. Nikdy som netúžila zneužívať jeho dobroru. Veľmi málo rozprával. Raz som mu hovorila pri stole, že keď sa pozriem na moje kamarátky a rovesníčky, aké majú životy prevrátené, že sú porozvádzané, tak nechápem, že ja som dostala takého dobrého muža.

A keďže on tak málo rozpráva, tak bol ticho a zase som musela ja: „Vieš, tati, keď tak nad tým rozmyšľam, ani ty si sa zle neožení.“ (smiech) Mnohokrát mi napadlo, že s človekom, čo tak málo rozpráva, sa treba naučiť žiť. Vďaka Bohu, som sa to naučila, aj keď tak málo rozpráva, a možnože by rozprával viac, keby som mu vedela načúvať. Niekedy si myslím, že on si žil svoj život a ja tiež.

P: Rozprávali sme sa normálne.

E: Však museli sme sa, bolo deti.

P: Možnože som nevedel lásku vyznať, alebo ju niekam pozvať. Urobiť niečo mimoriadne. Na sviatok som jej kúpil kvety.

Ktorý verš ste si zvolili na svadobné oznámenie? Ako vás sprevádzal životom?

„Činiť tvoju vôľu, môj Bože, si želám, a tvoj zákon je v mojich vnútornostiach“ (Ž 40, 9).

E: Aby sme hľadali Božiu vôľu spoločne vo svojom živote, aj vo vzťahu, pri detoch. Pán Boh nás tak viedol aj pri našich detoch. Tešíme sa z toho, že nie iba vedia, že nejaký Boh niekde je, ale že ho majú vo svojom srdci. Samozrejme, každý svojím spôsobom.

To vnímame ako naše najväčšie bohatstvo, to je pre nás dôležité.

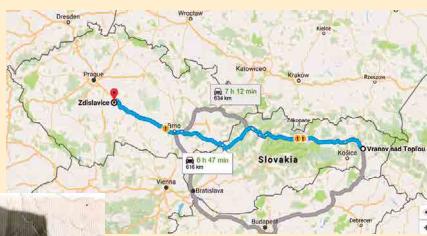
Boli ste na svadobnej ceste?

E: Niéééé... nikdy. Nikdy sme neboli. Na dovolenke pri mori sme boli až po 30 rokoch. To bola asi naša svadobná cesta. Inak sme chodili do Čiech k rodičom.

A čo deti?

E+P: Bolo pre nás samozrejmé, že sme brali deti so sebou do zhromaždenia. Brávali sme ich aj na mesačné stretnutia v Prešove (z Vranova to je 45 km). Tam ich bolo treba vyzliect, prebalíť, obliect, nakŕniť (jedlo sa nosilo z domu) a dohliadať (besiedka tam nebola). Bolo to dost náročné, ale vďaka Bohu sme to zvládli. Nevynechávali sme ani večerné zhromaždenia v utorok. Vráveli sme si, že deti nech si najprv zvyknú chodiť do zhromaždenia a potom tam môžu počuť aj slovo Božie. Boli v zhromaždení poslušné.

E: Boli aj obdobia, že som do zhromaždenia išla len kvôli deťom. Predsa deti musia vidieť, že rodič ide do zhromaždenia. Dakedy je vnútro prázdne a prežívať niečo ako na pústi,

šla bývať do Čiech, ale ja som nechcela, a tak sa vzdal domova a prišiel bývať za mnou na Slovensko. Potom keď sme sa vzali, Petrík málo rozprával, nevedel ma tak nadchnúť. Bývali sme tu v Likave a do roka sme mali Esterku. Prišli iné stárosci a Petrík mi veľmi pomáhal vo všetkom. Do roka ďalšie diela a do roka ďalšie. Päť rokov za sebou. Najmladší Paľko

A prišla láska

ale ideš do zhromaždenia, lebo s deťmi treba íť. Príde v živote aj taká chvíľa a taký čas. E: Keď sme stavali dom, naše deti nám veľmi pomáhali. Ani sme nevedeli, kedy chlapci mali pubertu. Keď však bolo treba íť na výlet s mládežou, nikdy sme nepovedali, že teraz stavame dom, teraz nemáme peniaze, teraz nemôžete niekom íť. Vedeli sme, že je to na prvom mieste, aby ich to budovalo duchovne.

Ako ste prekonávali krízy?

E+P: Nikdy sme sa nehádali.

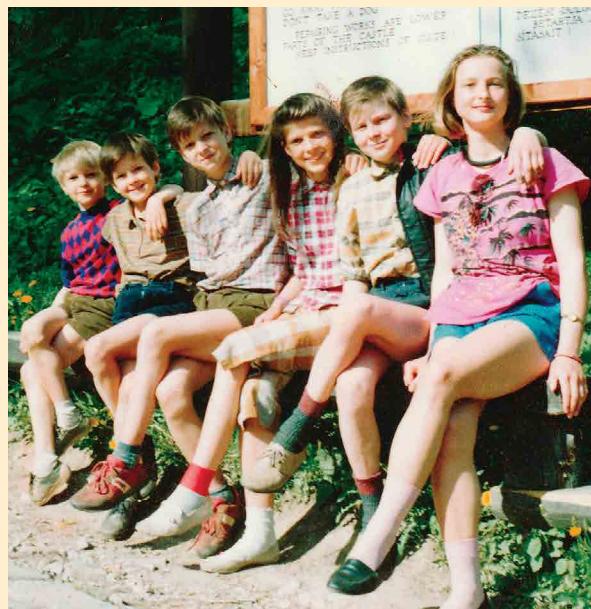
A zvlášť nie pred deťmi. Ale potom, keď boli veľké, už sme sa aj pohádali.

Neviem už prečo, ale niekedy bolo aj tak, že som si myslala, že si s ním už ani do posteľ neľahňem. Ja som si myslala, že veriaci ľudia sa vôbec nehádajú. Ale potom sme si odustili a ideme ďalej. Netrvali sme stále na tom, že kým si nepovieme odpust', tak sa ku mne nepribližuj.

E: Raz som aj povedala Petříkovi: „Vieš čo, tati, ak by sa so mnou niečo stalo, odpust' mi aj to, o čom nevieš.“ (smiech). A on že dobre.

E+P: Petřík mal úraz s vysokým napäťím, bol Boží zázrak, že prežil. Každý deň som za ním chodila do nemocnice. Odvtedy sme stále boli spolu až na tri roky, čo bol v Írske. Petřík išiel na 3 mesiace do Írska, čo sa predĺžilo na tri roky. Navštievovali sme sa, aj sme si jeden od druhého oddýchli. Potom som to už ľahko niesla, bolo mi zle samej.

NÁRODNÝ TÝŽDEN MANŽELSTVA 2017
Petřík a Elenka - 40 rokov
SPOLU NA CESTE

E: Neskôr, po úraze, som mu povedala: „Tati, ako dobre, že ta Pán Boh tu nechal, že ťa navrátil ku nám, ja by som v živote ešte toľko hlúpostí narobila.“

Ako trávite spolu čas teraz, keď ste bez detí?

E: Keď sme doma sami spolu, tak nemusíme skoro vstávať. Mám rada, keď mi Petřík správ kávu do posteľe a potom si ešte ku mne ľahne. Minule sa tiež tak stalo. A kým mi on robil kávu, tak mi napadlo, že čo mu poviem. A keď mi doniesol kávu, tak mu vravím: „Vieš, tati, keď pri nás žila moja mamka, vravela, že u nás má kráľovskú starobu.“

Tak vieš čo? Tati, ja mám pri tebe kráľovský život“ (smiech).

Odišiel do kuchyne, sebe urobil kapučino a vrátil sa ku mne. A musel tuho rozmyšľať, lebo už nečakal, že odpoviem za neho. A hovorí: „Láska moja, ja mám pri tebe požehnaný a bezstarostný život.“

Odkaz pre manželov v dnešnej dobe?

E: Mladomanželom zvyknem pri gratulácii povedať, že aj v ich živote, tak ako v každom manželstve, prídu po čase chvíle, keď si budú myslieť, že už sa to ďalej spolu nedá. Nech ale aj vtedy majú dosť síl k tomu, aby to nevzdali. Ak nepôjde o problémky nezlučiteľné s manželským životom.

Vždy sa oplatí hľadať cestu opäť k sebe.

P: Vediet si veci vyznať na modlitbe a dávať si veci do poriadku, keď príde väčší alebo menší problém. Aj to je v

Božom Slove napísané, nech slnko nezapadá nad vašim rozhnevaním. Je to veľmi dôležité aj vo vzťahu manželskom, aby čo najkratšie boli v takom nedorozumení alebo hriechu.

*Jaroslav a Veronika Gabárikovci
Rozhovor je prebratý
zo Zborového spravodaja BJB RK.*

Keď som dorastol do veku, keď som sa mohol oženiť, spísal som si zoznam vlastností, ktoré som chcel, aby mala moja budúca.

Samozrejme, na prvom mieste bolo, že som chcel ženu, ktorá bude ženou podľa Božieho srdca, bude mať s Bohom vrúcný vzťah, ktorý sa bude prejavovať láskou k blížnemu a službou v zbrobe.

Dalej som však chcel, aby mala isté vzdelanie, aby sa mi páčila, a keďže som mal rád knihy a cudzie jazyky, chcel som, aby sme si rozumeli aj v tejto oblasti.

Tiež som precestoval kus sveta, a tak som chcel, aby mi bola dobrú spoločníčkou aj v tomto koníčku.

A tak som si ten svoj zoznam položil pred seba vždy, keď som sa za svoju milovanú – vtedy ešte nepoznánu – modlil.

A naozaj som takú aj dostal! Pán Boh však má zmysel pre humor.

Kedže som zabudol napísať, že si *žiadam* Slovenku, poslal dievča z druhej krajiny. No zoznam bol splnený, a tak som neváhal a s dievčinou som sa oženil.

So svojím dievčatom som sa zoznámil ako neveriaci. Vlastne to bola frajérka môjho kamaráta. Onedlho sme však čakali bábätko. Boli sme mladí a hlúpi. No vedel som, že ak chcem ako muž obstáť, toto dievča si musím zobrať.

Všetci si na našej svadbe šepkali. že vraj spolu nevydržíme ani rok. Narodil sa nám syn, neskôr začal chodiť do školy, vyrástol. Dnes je z neho dospelý muž.

A my sme z Božej milosti stále spolu.

Podľa mňa sme sa zoznámili celkom nevšedne. Nastúpil som do trolejbusu plného ľudí. Sedela tam vázne pekná dievčina.

Usmiala sa na mňa. Skoro som odpadol, aký mala žiarivý úsmev. Nevedel som sa na ňu nepozerat.

A tak si za chvíľu všimla, že od nej neviem odtrhnúť pohľad. Asi som jej nebol celkom ľahostajný, lebo aj ona na mňa občas mrkla. Len tak, nenápadne.

Prešlo 10 zastávok a ona tam ešte stále sedela. Ale vedel som, že o chvíľu budem musieť vystúpiť.

Nevedel som, čo robiť, nemal som plán, ako ju osloviť!

A tak som vystúpil a videl som, že sa na mňa pozerá. Začal som mávať ako divý, nech vystúpi. A ona tesne pred zatvorením dverí naozaj vyskočila!

Aký som bol prekvapený, keď mi strčila do ruky lístok. Lístok s telefónnym číslom! Musel to byť zásah zhora, pretože dnes sме šťastnými manželmi a rodičmi.

Autor neznámy

Musím Ča mat'...

2. časť

Po prežití požehnania „vanutie Ducha Svätého v lese“, sme boli opäť na výlete. Vtedy som sa pýtal niektorých bratov na nejasnosti, čo sa týka Ducha Svätého. Ne-mali vôľu dávať mi mnoho poučení. Ponúkli sa, že sa budú spolu so mnou modliť za toto požehnanie pre mňa. Neviedlo to k ničomu. Už som spomenul, že ma veľa ráz iní mylili. Musím sa tu priznať, že ja sám som tiež bol príčinou, prekážkou prijatia Ducha Svätého. Boli to najmä dve prekážky v mojom živote, v mojom srdci. Najprv **moja ľahostajnosť**. Túžil som po Duchu Svätom, pozoroval, čítał, vypytoval sa, ale **nie celým srdcom**. Bol som zaneprázdný mnohou užitočnou prácou, dobrými záujmami, krásnymi záľubami, činnosťou aj na poli Božieho kráľovstva. Vždy sa našlo niečo „dôležitejšie“, či „súrnejšie“ než moje osobné Letnice. Išlo mi o obdržanie daru Ducha Svätého, ale táto túžba nezískala prvé miesto. Moje dobré povinnosti úprimne veriaceho človeka ju často zatlačili až na jedno z posledných miest, niekedy aj do zabudnutia. Teraz viem, prečo Pán Ježiš povedal, prikázał učeníkom, aby neodchádzali z Jeruzalema, kým nebudú odiati do moci z výsosti. Pán Ježiš dobre poznal naše srdcia a vedel, že Otec dá Svätého Ducha tým, ktorí Ho prosia a ktorí sústredene čakajú. Keby učeníci boli odišli z Jeruzalema pred svojimi Letnicami, ich veľkú túžbu by skoro pohltili starosti, povinnosti, úlohy a záujmy.

Druhou prekážkou boli **moje pochybnosti**. Vyrastali v pôde „pohľadu na seba“. Vždy, keď som prosil o Ducha Svätého, zjavil sa mi obraz vlastnej nehodnosti a nedokonalosti. Moje omyly, pády, nedostatky boli hrádzou, o ktorú sa rozbíjal príliv Ducha Svätého. Nemal som to také jasné ako teraz, že Ducha Svätého môžeme obdržať jedine pre život a smrť Pána Ježiša Krista. Evanjelista Ján potvrdil túto pravdu poznámkou: „Lebo ešte nebolo Svätého Ducha, lebo Ježiš ešte neboli oslávený“ (7, 39 b). Pohanenie u ľudí je oslávenie u Boha. Utrpenie nášho drahého Pána Ježiša, Spasiteľa, Kráľa našich duší je podmienkou, na základe ktorej Duch Svätý môže vstúpiť do nášho srdca. To, že Jeho bili, oplúvali, potupili a pribili na kríž, že umrel a na tretí deň vstal z mŕtvych, je jediný a **dostatočný Boží čin**, pre ktorý Duch Svätý patrí aj mne. Je možné, že majú pravdu aj tí, ktorí tvrdia, že On nepríde do nečistého srdca. Písмо však prezrádza, že čisté srdce nie je ľudská práca na vlastnom živote. Apoštol Peter v Skutkoch apoštolov ešte raz spomína udalosť u Kornélia (15, 8-9) a hovorí: „A Boh, ktorý zná srdce, im dal svedectvo, dajúc im Svätého Ducha, ako i nám a **neurobil nijakého rozdielu** medzi nami a medzi nimi, očistiac vierou ich srdcia“. Pán Boh pozná ľudské

srdce. Vie, že v ňom nie je nič, čo by podmienilo a umožnilo prijatie Ducha Svätého. Preto nemá význam robiť rozdiel medzi ľudmi. V tomto prípade je každý z nás bez prostriedkov, každý je „nemajetný“. Učeníkom, ktorí všetko opustili a chodili tri roky s Majstrom, Tešiteľom o nič viac nepatrí ako pohanom, ktorí prvý raz v živote počuli čisté evanjelium. Ten, kto nemá nič, obdrží, lebo Pán Ježiš má všetko.

V Písme je to vyjadrené slovami: „Hoden si vziať knihu a otvoriť jej pečate, **lebo si bol zabitý a vykúpil si nás Bohu...**“ (Zj 5, 9) To je jediný dôvod, pre ktorý dá Otec z neba Ducha Svätého tým, ktorí ho prosia, Otcovi sa skrize Pána Ježiša v nás zaúbilo (Mt 12, 18). Preto nám dá Ducha Svätého.

Po nejakom čase navštívil náš modlitebny krúžok jeden brat. Cez sobotu a nedeľu čakal v našom meste na možnosť splniť si svoje pracovné povinnosti. V sobotu večer sme sa stretli, bolo nás asi desať. Svedčil nám o Duche Svätom. Povedal, že počul už mnoho tvrdenia na túto tému, ale on to prežil tak, a je o tom presvedčený, že Pán Boh v dnešnej dobe krstí Duchom Svätým takisto ako za doby apoštolov. Aj prijatie Ducha Svätého sa dnes prejavuje takisto ako za doby apoštolov hovorením jazykmi a prorokovaním. Viem, že v ten večer vo mne zúrila búrka. Tvrdenie brata bolo také jednoznačné a isté. Ja som však bol plný názorov a náuk, ktoré som už spomenul. V tom čase sa mi zdala pravdivou najmä tátoto: „Popros Ducha Svätého a ver Božiemu slovu. Ak si poprosil, tak ho máš, lebo Pán Boh dá tomu, kto prosí.“ Ja som už predtým takto prosil a „vierou som prijal“, ale bieda a neistota života trvali ďalej. Ako to je? Nič som nemal z toho večera. Bol som rozorvaný a prázdný. Nevedel som, či brat klame, alebo hovorí pravdu. Jedno som si však odnášal. Na záver večera tento brat prečítał text Jer 29,13: „A budete ma hľadať a nájdete, keď sa budete dopytovať celým svojím srdcom.“ Odchádzal som domov smutný, ale s pevným rozhodnutím. Od dnešného dňa sa budem dopytovať celým srdcom. V pondelok odpoludnia som spratal zo stola všetky písomnosti, odložil všetky povinnosti, odriekol som všetky návrhy. Budem sa iba modliť a čítať Božie slovo, kým nezistím, aká je Božia vôľa, čo sa týka Ducha Svätého a kým nebudem odiati z moci z výsosti. Dve odpoludnia som prežil v tomto očakávaní. Na tretí deň som už zabudol na „pevné“ rozhodnutie. Som

vďačný Bohu, že môj Pán nie je zábudlivý. Po niekoľkých kilometroch pohodlnnej jazdy za vlastným cieľom som sedel v nepojazdnom dopravnom prostriedku. Dočasne som ho nechal v úschove a porozumel som, čo mi pripomenal Pán. Stopom a peši cez les som putoval k miestu, kde pred viac ako rokom tak predívne a mocne pracoval Duch Svätý, kde sme vtedy prežili také zvláštne oživenie zhora. Tam som v pôste a modlitbe strávíl deň. Tam som volal k Bohu: „Pane môj, už dosť! Nechcem viac žiť v neistote a biede. Nechcem, aby môj život aj nadálej bol bez moci, bol „grafom striedavého prúdu“. Netúžim niečo vedieť o Duche Svätom, túžim, aby moje srdce bolo naplnené Tvojím Duchom. Ale – ako sa to môže stat?“ Vyznal som to Pánovi Ježišovi, že som už veľmi dopletený rôznymi názormi a poučkami. Neviem už urobiť ani krok. Iba Boh mi môže zjaviť cestu z hlbokého lesa nejasností a pochybností.

V ten deň som veľmi pokorne prosil svojho Pána a v odvahе viery „som prestrel rúno na humne“ ako Gedeon. Vedel som, že je Boh Všemohúci. Vedel som, že Jemu je všetko možné. Prosil som, aby tak potvrdil pravdivosť svedectva toho brata, ktorý u nás v sobotu bol, že zase v sobotu príde. Po ľudsky nebol na to predpoklad. Bol som presvedčený, že Boh môže zariadiť i prekaziť túto vec. Na ďalšiu sobotu brat prišiel. Pre mňa to bola Božia odpoveď, že ma Pán Boh chce naplniť svojím Duchom, že On dá Ducha Svätého tak, ako tam na počiatku, na učeníkov, že sa to aj dnes prejavuje hovorením jazykmi. Vyznal som to. Na zídení modlitebného krúžku sme o tom hovorili. Modlili sme sa. Brat mi položil ruky na hlavu. Iní neskôr tvrdili, že som niečo v neznámej reči povedal. Možno, neviem. Bol som trochu rozrušený. Ak to aj bola pravda, boli to iba slabiky. Môj učený rozum, ktorý niekedy pohŕdal Duchom Svätým, nebol už vôbec proti, ale ešte dosť usilovne pracoval. Rôzne správy o démonoch a nebezpečí dostať sa do styku s nimi pri prosbe o dar Ducha Svätého mi naháňali strach. Keď sa

končila modlitebná chvíľa, neprežíval som nič mimoriadne. Niekedy po polnoci som sa spokojný vrátil domov a dobre som spal. Na moje prekvapenie som sa skoro ráno prebudil. Vôbec som nebol unavený a moje srdce plnila zvláštna radosť. Rýchlo som sa obliekol a vyšiel som do nedalekého lesa. Nerozumel som, čo sa to vo mne deje. Išiel som sa pýtať Hospodina ako Rebeka (1 Mojž 25, 21-23). Prišiel som na čistinku, s chválou a modlitbou som otvoril Bibliu. Na otvorenej strane boli podškrnuté tieto slová (neboli mi nejak známe a nepamäťal som sa, kedy som si ich podškrtol farebnou ceruzkou): „A ja som dnes ešte slabý, hoci **som pomazaný kráľ**“ (2 Sam 3, 39a). Dnes nie som schopný opísť, čo to pre mňa znamenalo. Dostal som jasné a zrozumiteľné Božiu odpoved – **SOM POMAZANÝ KRÁĽ**. Písma som poznal a vedel som, že priatelia Ducha Svätého v prvej cirkvi nazývali aj pomazaním. „Vy máte pomazanie od Svätého... to pomazanie, ktoré ste dostali od Noho, zostáva vo vás a nepotrebujeťete...“ (1 Ján 2, 20-27). Mám pomazanie, som pomazaný!!! Hoci slabý, ale už nikdy nemusím pochybovať, chodiť v neistote. Moje srdce prekyppovalo chválou, moje štásie bolo znásobené. Duch Svätý predchádzajúci večer naplnil moje srdce, hoci sa správal nenápadne. Nebol som o tom uistený žiadnym človekom ani žiadnym znamením, alebo dôkazom, ale Slovom Božím, ktoré je **PRAVDA**.

Do života prídilo nové Božie požehnanie. Otvoril sa „další ventil Božej milosti“. Nikdy viac som nepochyboval o tejto skúsenosti. Moje srdce bolo šťastné a pokojné.

Vedel som isto, že doteraz som sa podobal žene, ktorá zametala dom, bedlivu hľadala, lebo chcela nájsť peniaze, ktoré potrebovala, vedel som isto, že teraz môžem „zvolať priateľky a susedky“ a povedať so ženou: „Radujte sa so mnou, lebo som našla groš...“ (Luk 15, 8-9). Vďaka Bohu, **som slabý, ale pomazaný**. Dodnes som veľmi vďačný

Bohu za text, ktorý mi daroval v to ráno. Tiež som bol plný predstáv, ako vyzerá, alebo ako bude vyzeráť naplnenie chrámu môjho srdca Duchom Svätým. Predstavoval som si vždy niečo zázračné, mimoriadne, nadprirodzené. Ale Duch Svätý prišiel ticho. On, nenáročný a nehlučný, jednoduchý a svojrázny je prosté tu, zostane navždy. Pre mňa v tej chvíľi bolo veľmi potrebné pripomenúť si aj to, že som ešte slabý, že ide len o začiatok cesty, potrebný je postupný rast po tejto skúsenosti, že som nedosiahol nejaký ciel, ale začal som k nemu kráčať. Odvtedy uplynulo 16 rokov. Vďaka a chvála Bohu, som o niečo silnejší, ale ešte vždy nie silný. A za tie roky mi poslúžil často tento text, keď - hoci pomazaný – som ešte nevládal chodiť tak, ako On chodil (1 Ján 2, 6).

Okrem istoty, radosti a pokoja sa Duch Svätý v mojom srdci začal „hlásiť k životu“ najmä pri čítaní Božieho slova. Vo svojom voľnom čase som sa utiahol „do komôrky“ alebo do prírody a čítal som Písma tak ako predtým. Nebola to už povinnosť, bol to pôžitok. Božie slovo bolo zrazu akési „odpečatené“, otvorené. V Biblia čítame, ako Pán Ježiš na ceste do Emauz „započnúci od Mojžiša a od všetkých prorokov, vykladal im, čo kde vo všetkých Písmanach je napísané o **Nom**“ (Luk 24, 27). Dnes to koná Duch

Svätý. Písma Starého zákona predo mnou ožili. Vedel som, že Duch Svätý je tu a vykladá mi, kde je napísané o Pánovi Ježišovi, o Jeho slávnom

diele vykúpenia. Prežíval som to presne tak, ako Pán Ježiš predpovedal: „Ale keď príde On, ten Duch pravdy, uvedie vás do každej pravdy...“ (Ján 16, 13). Dovtedy som dosť presne vedel, aký som, akú mám povahu, poznal som svoje slabosti a biedy, svoju neschopnosť a nevernosť, nestálosť. Teraz mi Duch Svätý začal v Písme zjavovať, akým ma učinil Pán Ježiš svojou smrťou a svojím zmŕtvychstaním, aký je ten nový človek, ktorého Otec stvoril vo vykúpení. V Písme je to vyjadrené slovami apoštola Pavla: „Ale ako je napísané: čoho oko nevidelo a ucho nepočulo a čo na srdce človeka nevstúpilo... Ale nám **Boh zjavil skrzesvojho Ducha**... A my sme nedostali ducha sveta, ale Ducha, ktorý je z Boha, **aby sme vedeli, čo všetko nám je z Božej milosti darované od Boha**“ (1 Kor 2, 9;12). Som vďačný Bohu za tú milosť, že predtým aj potom som usilovne čítal Biblia. Teraz som videl, že moje zmysly (oko, ucho), môj rozum

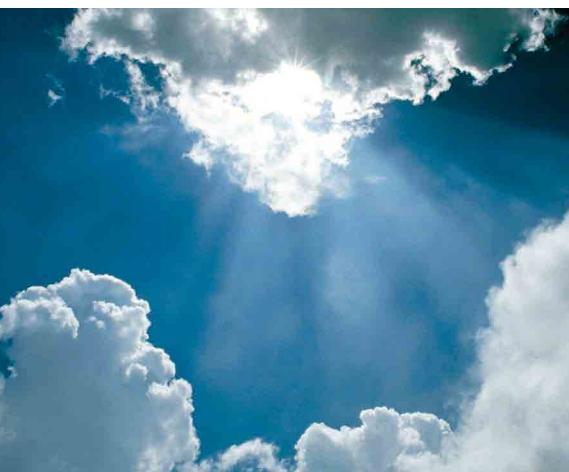
(srdce), či chápanie nemohli pojať to, čo sa zaľúbilo Bohu darovať mi jedinou cestou: zjavením skrze Ducha Svätého. Odseky Písma, ktoré sa mi dovtedy javili iba ako historické alebo básnické, zrazu mali ohromnú hodnotu, lebo Duch Svätý „prekladal a otváral Písma“ (Sk 17, 2-3), aby som vedel, že všetko mi je z milosti darované od Boha.

Vracal som sa domov z takejto chvíľky natešený, bohatý, naplnený Božími zasluženiami. Veľakrát som musel prerušiť čítanie, od radosti vyskočiť, vystrieť ruky k nebu a oslavovať Ho za to, **čo Pán vykonal**, aby to z milosti odovzdal aj mne.

Jedného odpoludnia som tiež mal dosť času na čítanie Božieho slova. Nepamätam sa už, ktorý text to bol, ale bolo v ňom toľko Božieho požehnania, bohatstva, slávy. Duch Svätý zase zjavoval, čo všetko je účinné, hotové, dokonále skrze Pána Ježiša, čím Otec z neba obdaril, obohatil môjho vnútorného človeka. Musel som poklaknúť k chvále a ďakovaniu. Chvíľu som sa takto modlil. Zrazu som prekvapený zbadal, že sa modlím v akejsi mne neznámej reči. Prestal som sa modliť a trochu v strachu som sa pýtal: „Pane môj, čo to má znamenať? Nie je to niečo zlé alebo nebezpečné?“ Pán Boh ma hned' vnútorne uistil, aby som nemal strach, že Otec z neba nedá hada tomu, kto prosí o rybu (Luk 11, 11-13). Ďalej som chválil Pána a ďakoval Bohu plynulo v tej inej reči, **ktorej som nerozumel** (1 Kor 14), ale ktorá bola okrem spomenutého verša 2 Sam 3, 39 ďalším uistením, potvrdením pre moje srdce, že Duch Svätý je tu, že koná to, prečo bol poslaný: „Duch spolu pomáha našim slabostiam. Lebo toho, čo by sme sa mali modliť, ako sa patrí, nevieme, ale sám Duch sa prihovára za nás nevysloviteľnými vzdychaniami“ (Rim 8, 26). Pán Boh vedel, že potrebujem jazyky a ja som sa dozvedel postupne na ďalšej ceste života, že sú mi užitočné. Preto mi dal z lásky prežiť a dáva prežívať aj túto skúsenosť. Je veľmi dobré, že tam, kde sa naša sila, schopnosť a vedomosť už javí nedostatočná, prevezme Duch Svätý nás život i nás jazyk a nesie nás životom chvály ďalej. Bližšie k nebesiam.

Július Kremský

KRÁSA

Oblak prekývajúci kontúry a horizonty, v ktorom sa stráca zjavné a jednoznačné. Oblak, ktorý z reality tvorí tušenú impresiu seuratovskej krajiny. Nedáva vernú informáciu o detailoch kvetov, stromov, či pohybe vtákov. Neoslovuje nás ani úžasným dejom, ktorý by sa v nej práve odohrával. Len v tichosti dáva tušť. Tušť existenciu skrytých súvislostí, existenciu čohosi za hranicami zmyslového vnemu. Ten oblak nás učí dotýkať sa niečoho, čo sa zmyslami uchopíť nedá. Naše zmysly si pri nej siahnu na dno svojich možností, na svoj limit, v ktorom musia v tichosti kapitulovať a prijať svoj status prostredníka medzi odlišnými realitami, medzi rozdielnymi dimenziami, medzi rozdielnymi rovinami existencie.

Umenie, ty smutná a tajuplná veličina. Ty meniaci sa oblak – neuchopiteľný, a predsa tak hlboko v nás vyrytý. Do očí sa ti dívam, miesto zreničiek však vidím len otvory. Otvory, sta by okná do ďalších krajín a svetov. Nedesi ma ten pohľad, naopak, je lákavý. Krása, ty čarovná a preletavá víla. Tak trochu priesvitná, a predsa zretelňá. Kam ma to až povedieš, kam ma to vodiš, láska moja? Prečo mi uhybaš a prečo ma nechávaš na pochybách? Vábiš ma do neznámych krajín, kde sa chvílkami strácam vnorený do labiryntu tvojich cestíčiek a kde sa zasa inokedy vynórím s pocitom jasnozrivosti a osvietenia. Dotyk koruny stromov, ktorý tak lahodne pôsobí. Dotýka sa jemne mojich zreničiek. Tie košaté balóny tisícok a tisícok zelených vlajočiek. Robiť je treba, hovorievala babka, poučená krutostou povojnových čias, a nie nečinne sa kochať. No, na čo je to dobré? Pýtala sa zakaždým, keď ju otravovalo niečo, čo nesplňalo kritériá užitočnosti. Nepoznala hladenie stromov, nekochala sa ani v kresbe oblakov, to všetko bol pre ňu zbytočný luxus, komplikujúci prežitie. Robiť je treba, hovorievala, točiac okolo prstov kukuričné šúpolie do nádherných štruktúr. Ich krása bola len pridanou hodnotou, no ich účel, to bol ten „svätý grál“, ako jediná legitimizácia všetkého v živote jej generácie. Dali sa použiť a dali sa aj predávať. Robiť je treba, znejú

mi jej slová dodnes, a vidím pred sebou jej vitálny a milý úsmieb. Krása bola podriadená všetkému, lebo však prežiť bolo treba, a krásu sa začala prejavovať ako vedľajší produkt vecí užitočných.

Ach, ako mi len hlavu mäties, láska moja. Môžem žiť bez teba? Môžem nepočuť melódii vetra, nevidieť jeho pohyb v korunach smrekov, môžem necítiť jeho hladenie? Môžem bez teba dovidieť za horizont svojho zraku? No neviem, či môžem, ale viem, že nechcem. Aj prežiť chcem krásne. Chcem sa kochať v končiacich sa horizontoch, v abstrakcii, v súlade. Chcem zažívať dotyk večnosti aj v terajšej realite, určovanej zmyslami. Neprestaň vábiť ma, láska moja, neprestaň ma k sebe volať, volať za svoje hranice!

Umenie sa v návale konzumu mení na artikel, ved' ako by aj nie, „však prežiť je treba“. Znovu tá dobre známa účelovosť, ktorá však tentokrát nemusí disponovať krásou ako vedľajším produkтом. To nakoniec určí trh.

A naše spoločenstvá, ktoré prežili rôzne -izmy, vojny, útlak i perifériu spoločnosti, sa dobre naučili lekciu účelovosti. Lebo prežiť bolo treba. V tăžkých dobach prežiť aj treba, a nejaká „samoúčelná“ adorácia, bez hmatateľného prínosu? Prisvojili sme si pravidlo, účel svätí prostriedky, a najmä keď je ten účel hmatateľný a dobre vycísliteľný. Najmä, aby dobre zohľadňoval naše preferencie. Z tohto pohľadu je nejaká samoúčelná adorácia nekvantifikovateľná, pre účely zvelaďovania úžitku racionálne neuchopiteľná. Stáva sa teda zbytočná, a pre nekontrolovatelnosť aj nebezpečná. Prílišný individualizmus, prílišná odlišnosť má tendenciu zneistovať nás, a tak proti nej vytiahneme do boja. Minimálne so zámerom dostať ju pod kontrolu. Uniformita v zmyslani, v prejave sa nám takto stáva charakteristickou črtou. Opierame sa o racio. Opierame sa o intelekt ako o zábradlie na kraji pripasti, chrániac sa tak pred úletmi a pádom celého spoločenstva. Nevadí nám plýtkosť a povrchnosť. Chvála a prednes už dávno stratili svoju vábivosť. Oslovovať dokážu už len pamätníkov, no aj ich už len akousi sentimentálnou nostalgiou. Motivovaný strachom sa takto sami pripravujeme o relevantnosť odkazu a živost zážitku vzťahu.

V rýchлом pohybe korún stromov som ta na chvíľu zahliadol. Pohladila si mi zreničky jemným letmým dotykom, a ja som vedel, že ta túžim nasledovať. Ísť za diaľavy vlastných území. Letieť s orlami, dotýkať sa slnka a vedieť, že na konci tej cesty tă znova nájdem. Blázničná moja túžba, nerozumná blázničnosť. Len srdce rozumie jej nespútanosti. Oblak mi stromy zakrýva, horizonty rozmažáva ako rozmočený akvarel. Napokon mi zostáva len samotný oblak, pripomínajúci to, čo sám skrýva. Dotýkam sa ho, vdychujem ho pomaly a hlboko. Rozoznávia struny mojej duše svojím jemným tancom malých častic. Ovieva mi tvár a počujem tvoj šepot. Vnáram sa doň ako do hebkej deky, držiac sa spomienky na osobu, ktorú ešte nedávno zahrievala. Vzdáluješ sa mi, kráska moja, a tvoj oblak tu

so mnou mlčky zostáva. Nejako sme si začali rozumieť, obaja túžime po tom istom. V tej spoločnej osamotenosti sme sa stali jeden pre druhého vzácnymi. A tak tu mlčky sedíme vedľa seba. Nový deň, nové svetlo, a ja znova a znova vzhliadam k výšinám, s myšlienou na teba. Upieram však svoj zrak o tajomný oblak tebou zanechaný. Načahujem ruky zakaždým, dotýkajúc sa jeho jemnosti. Siaham neustále výšie a výšie, či azda aj teba nedosiahnem...

Zoltán Mátyus

Různý způsob výběru nevěsty

Habánské ženění

Habánský biskup dal adeptům na ženění vybrat si nevěstu ze tří děvčat, které jim předvedl. Pokud si adept nevybral, byl odročen a s návrhem na ženění mohl přijít až za rok.

Nerozehnádne ženichy, kteří si ani při opakování přiležitosti nevybrali nevěstu, jednoduše zavřeli do podkrovní místnosti a tam je drželi tak dlouho bez jídla a pití, dokud nevyhlásili, že si už vybrali nevěstu.

Tak se vdala moje teta

Byla I. světová válka a mnozí muži byli ve válce a jejich místa musely zastat ženy. Proto na cechovní setkání mlynářů v okresním městě přišlo více žen než mužů. Moje babička – mlynářka na setkání vzala sebou i svoji již téměř dospělou dceru. Ta padla do oka jiné mlynářce a nejbližší neděli u mlýna zastavil vůz s touto ženou, ale také s jejím synem na ženění. A brzy byla svatba.

Některá ženění v době komunistické totality

Místní národní výbor disponoval nejen státními byty, ale i byty v rodinných domech. Pokud majitel z nějakého důvodu ve svém domě nebydlel, byl přidělen cizímu nájemníkovi. Ale když pak se majitel chtěl do svého nastěhovat, trvalo to někdy i dlouhá léta, než mu to bylo umožněno.

Svobodné dospělé dítě na obsazení bytu nárok nemělo. Stalo se někdy, že byt se uvolnil a Národní výbor vyzval takové svobodné plnoleté dítě, že mu může být přidělen tento volný byt, pokud se do čtrnácti dnů ožení nebo vdá.

Nejedno manželství bylo takto uzavřeno během dvou týdnů.

Takto narychlo vzniklo i manželství jedné věřící rodiny, kterou jsem osobně znal. Mladeneck sice znal řadu děvčat, ale pro kterou se tak nahonem rozhodnout?

Napsal si na lístky čtyři jména dívek a chtěl teď losovat, kterou z nich požádá o ruku.

Princezna Anna

Letos připomínáme počátky reformace, ale než začala takzvaná světová reformace v Německu a Švýcarsku, v Čechách již bylo dávno po reformaci. V polovině 15. století vznikla Jednota bratrská. Téměř po sto letech se Luther hlásí k Janu Husovi. Reformaci nelze začít bez Bible.

Ale zahleděl se na jedno jméno, zamyslel se a řekl si: „tuhle ne“ a lístek odložil bokem. Podobně skončily i další dva lístky. Když zůstal lístek jediný, už nebylo o čem losovat. Šel za touto sestrou, požádal ji o ruku, do dvou týdnů byla svatba a hned se mohli nastěhovat do svého. A manželství vydrželo celoživotně.

„Hlavně, aby byla poslušná“

Vezmu si tu, která bude tak poslušná, že když ji řeknu, ať mi nalije do hrnku jenom dopůl, tak to opravdu bude dopůl – tak se rozhodl jeden věřící bratr. Při společných pohoštěních vždy si přál nalít pití jenom dopůl. Nevím, kolik milých děvčat propadlo u tohoto testu právě pro svoji přejnost. Ale přece jedna se našla a bratr děkoval Bohu, že mu dal najít takovou poslušnou sestru. A opravdu byla svatba. Po nějaké době ji šťastný manžel prozradil, čemu může děkovat, že si ji vzal za manželku. Ale ona se smíchem řekla: „Já jsem tehdy ve džbánu víc pití už neměla.“

Přesvědčování k ženění (ze židovského humoru)

Rabín, po několika marných pokusech, znova promluvil se židovským mladíkem, který vůbec neměl chuť do ženění, a takto mu vychvaloval prospěšnost manželství: „Víš, co obnáší milující manželka, jakým nebeským štěstím je posvátný svazek manželský? Tak třeba mně, starému dědkovi, se dostalo požehnání mít ženu, která je učiněný anděl, at je živa do sto dvacet let! Každý okamžík mého domácího života naplní štěstím. Jen si to představ: ráno vstanu a má drahá Rebeka mi už nachystala snídani. Šaty a prádlo jsou na židlí, všechno čisté, vyžehlené, ani knoflíček nechybí. Odcházím do práce a odnáším si oběd, který mi přichystala vlastníma rukama: pečené kuřátko, k němu znamenitý koláče, které se rozplývají v ústech. Když se vrátím večer domů, čeká Rebeka u dveří. Svlékne mi kabát, zuje mi boty, oblékne mi trepky, usadí mne do mého oblíbeného kresla, nalije mi snaps; a aby mne rozptýlila, vypráví mi, co celý den dělala. Povídá, já poslouchám, doma je teplo a útulno, jako v ráji. A moje Rebeka povídá a povídá a pořád povídá – řeknu ti, chlapče, že mne ta povídalka jednou přiveče do blázince!“

Prameny: Knihu Jidiš pro radost

O co by se opřeli ti, o nichž se říká, že stáli na počátku reformace? Praha má v této otázce velké prvenství. První překlad Bible do češtiny a němčiny byl pořízen v Praze, dokonce byly oba překlady v jednom svazku. Jaký to byl svazek! Ten se zřejmě musel vozit na trakaři. Jeden z těchto překladů se dostal do Anglie, do města Oxfordu, které bylo tehdy hlavním městem Anglie.

Česká princezna Anna, dcera císaře Karla IV., se provdala za anglického krále Richarda II. a Bibli si přivezla jako věno. Tehdy bylo zvykem, že když se královna vdala do jiné země, tedy do sousední země, dostala jako věno příhraniční pozemky a ty nebyly malé, ale největší věno dostala princezna Anna. Toto věno pomohlo skrze Jana Viklefa k reformaci v Anglii.

Mezi knězem, církevním představitelem v Oxfordu, a císařem Richardem II. byly úzké přátelské vztahy. Viklef často chodíval na královský dvůr, aby s králem posnídal – a nejen to, měl i krátkou pobožnost. Když se Richard II. oženil, byl Viklef zvědav na jeho manželku. O Čechách toho věděl málo, ale zajímal o císaře Karla IV. Náhle se dozvídá, že dcera Karla IV. se stává královnou jeho země! Jak královna asi vypadá? Jaké přinesla jméň, čím obohatí Anglii? Anna byla krásná, ale to by bylo málo jak pro Anglii, tak pro krále Richarda.

Ale Jan Viklef byl velice překvapen, že si princezna Anna přivezla z Čech Bibli, přeloženou do jejího rodného jazyka.

Tehdy Viklef řekl: „Tak malý národ a má Bibli přeloženou do svého jazyka!“ To jej přimělo k překládání Bible z latiny do angličtiny. Ale nakonec dopadlo všechno jinak. Viklef byl u církevních představitelů nenáviděn a nakonec v roce 1382 na sněmu biskupů odsouzen jako kacíř, a kacířským se stalo i jeho učení.

Ale než se tak stalo, stačil ještě přeložit Bibli do svého rodného jazyka. Uplynulo mnoho staletí, než se zjistilo, že onen překlad Bible je Viklefovým překladem. Svůj překlad Viklef podepsal, ale biskupové jeho podpis dokonale vymazali, takže po něm nezbylo ani památky. Vědcům to až do 20. století nedalo pokoje. Hledali chemické možnosti, jak podpis objevit. Podarilo se to někdy v polovině 20. století, kdy byl Viklefov podpis na onom záhadném překladu objeven.

Na Viklefově překladu Bible do anglického jazyka má tedy svůj (i když nepřímý) podíl princezna Anna, dcera českého krále a evropského císaře Karla IV.

Člověk by neměl naříkat nad svou malostí, ale nad svou neochotou a leností.

Dnes vzpomínáme nejen na počátky reformace, ale i na události, bez nichž by nebyli Luther, Zwingli, Jan Kalvín, ale ani Hus či Chelčický. Zrno evangelia bylo rozseto po celé Evropě. Někde více, někde méně a reformátoři potkávalo na mnohých místech vězení, nepřátelství, ba i smrt. Naším úkolem je jít v jejich šlépějích a rozsevat to vzácné zrno - evangelium. I když se nemusíme dočkat (jako mnozí z našich dávných předchůdců), až zrno vyroste, dozrají a přinese život, který nemá konec.

Vlastimil Pospíšil

TALITHA KUMI

Dnes vám chcem predstaviť profesionálneho hudobníka, ktorý nielenže bravúrne ovláda svoj nástroj, ale sa tým aj živí. Ale podme od začiatku. Volá sa Tibor Herchl a pochádza z Bratislav. Už na strednej ekonomickej škole za zamiloval do hudby a prišlo to až tak daleko, že sa stal prvým saxofonistom v Československom rozhlas. Potom pôsobil v skupine Roba Grigorova MIDI, neskôr hral v rôznych kapelách, a keď po nežnej revolúcii celé koncertné hranie išlo do útlmu, tak mu veľa možnosti na hranie neostávalo. Ich dve deti boli na ceste, a tak proti svojej vôli sa rozhodol išťať do baru. Dnes sám hovorí, že to nebolo veľmi šťastné riešenie, ale na druhej strane mohol spoznávať mnohé štaty Európy. Jeho manželka Dagmar bola tiež vynikajúca flautistka, tak mu bola na jeho cestách veľkou oporou. Tibor nevyrastal v kresťanskej rodine, no Pán Boh si ho aj tak našiel. V roku 1993 sa prešťahovali do Partizánskeho, odkiaľ pochádza jeho manželka. Mala v meste veľa priateľov, s ktorími sa stretávali. Medzi nimi boli aj kresťania, ktorí im začali hovoriť o Bohu. Raz mal v Nitre satelitnú evanjelizáciu známy americký kazateľ Billy Graham, a keďže ich priatelia nemali auto, požiadali Tibora, či by ich tam neodvezol. On ochotne súhlasiel. V Nitre všetci išli dnu a Tibor, keďže nechcel čakať na ulici sám, išiel s nimi tiež. Počas kázne hned' vedel, že to, čo Billy Graham hovorí, je určené preňho. Využil výzvu a odovzdal svoj život Bohu. Nadšený prišiel domov a začal rozprávať svojej neveriacej žene, že prijal Pána Ježiša. Ona naňho čudne pozrela a osopila sa: „Čo si zas komu naslúboval? Ved' ani poriadne nevieš, o čom to všetko je.“ On jej však všetko vysvetlil. Povedal, že slúbil vernosť Pánu Bohu a chce s Ním žiť. Odvtedy sa úplne zmenil jeho život, čo dodnes ani na chvíľku neolutoval. O mesiac na to sa pre Pána rozhodla aj jeho manželka. Ked' Herchlovci prijali Pána Ježiša, zrazu zistili, že ten svetský lesk hudby je úplne prázdný. Tibor spomíнал, že kedysi stával na veľkých pódiah pražskej Lucerny, v PKO, na niekoľkých Bratislavských lúrách i džezových festivaloch. Hral pred veľkými zástupmi v rôznych amfiteátrach a potlesk, ktorý zažíval, bol sice mimoriadne povzbudívý, ale nedalo sa to ani len prirovnáť k tomu, keď neskôr na ulici hrali evanjelizačný koncert a piati ludia prijali Pána. Obaja pochopili, že pre nich má zmysel hrať a tvoriť už len pre Hospodina. Uvedomovali si, že svetskej hudby je po celom svete veľmi vela, no kresťanská je v obrovskej menšine. Rozhodli sa preto založiť vlastnú skupinu a dali jej názov Talitha kumi. Keď som bol zvedavý, čo to znamená, povedal, že ich oslovilo pôsobenie Pána Ježiša, ako je zapísané v Markovom evanjeliu, keď uzdravil umierajúce dievča práve slovami *Talitha*

– hudobno-vokálna skupina

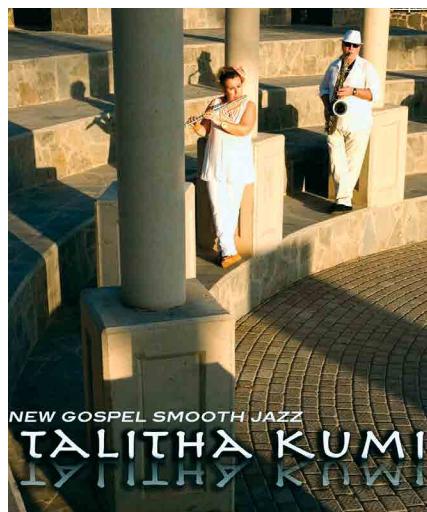

kumi, čo znamená: Dievčatko, tebe hovoríme, vstať! Svojou hudbou a spevom chcú aj týmto spôsobom priblížiť Boha ľuďom a viesť ich k tomu, aby vstali zo svojho starého hrievného života a odovzdali Mu svoje životy. Ich nové piesne odrážali presne to, čo práve prežívali a považovali za dôležité. Raz ich syna v Partizánskom zrazilo auto tak neštastne, že bol päť dní v kóme. Boli bezmocní, ale vložili to do Božích rúk. Modlili sa a postili. Požiadali tiež krestanov zo svojho okolia o modlitby. Keď bol Patrik uzdravený, zložili a nahrali nádhernú oslavnú pieseň.

Keďže boli malou skupinkou, všetko si museli pripravovať sami. Doviezť apparáturu, poskladať, odohrať celý koncert, potom všetko zas zbaliť a odviezť. Niekedy to všetko trvalo aj viac ako desať hodín a domov prišiel Tibor maximálne unavený, no ako hovoril, nikdy neboli šťastnejší. Od roku 2004 žila celá ich rodina na Kanárskych ostrovoch a s manželkou hrali v reštaurácii na počúvanie. V tých miestach boli aj iní muzikanti zo Slovenska, ktorí sa v tejto práci s nimi stretávali. Keď raz hrali v príjemnej letnej atmosfére zapadajúceho slnka na promenáde pri mori, bol ich kolega Robo aj s manželkou na prechádzke. Keď išli okolo ich pódia, práve hrali vlastnú pieseň *Čo bolo pred tebou*, kde spievajú o tom, čo bolo pred tým, ako Boh aktívne vstúpil do ich života. Priateľ sa zastavil a počúval. Keď sa táto situácia opakovala už tretíkrát, bol Robo taký premožený, že odovzdal svoj život Bohu a asi o mesiac ho už krstili v mori.

Momentálne sa manželia Herchlovci živia tým, že spolu jazdia na kameónne, no veria a dúfajú, že Boh im znova umožní aktívne sa venovať zvestovaniu evanjelia spôsobom, ktorý tak milujú – hudbou a spevom. Ak sa chcete o skupine Talitha kumi dozvedieť viac a počuť ich piesne, počúvajte rečiu RETROklub na vlnách Rádia 7. Adresa archív: <http://radio7.sk/archiv/retro-klub>

Slávo Kráľ

Sochár a učiteľka

Ako si sa stala kresťankou?

Vyrastala som v rodine, kde Božie slovo neležalo len ako okrasa na stole, ale sa denne čítalo a formovalo môj mladý kresťanský charakter. Ako pátnačoročná som prijala do srdca Pána Ježiša a na znak vieri som bola pokrstená ponorením. Celé moje detstvo bolo formované atmosférou kresťanskej rodiny a cirkevným spoločenstvom, ktoré sme pravidelne navštievovali. Dospievanie nebolo bez bolesti. Môj najmladší brat bol postihnutý nevyliečiteľnou chorobou, dlhé roky nevládne ležal na posteli. V krátkom čase, po jeho odvolaní do nebeského domova, moja triňačka sestra po dvoch dňoch choroby podlahla epidémii ázijskej chrípky. Spoluúčasť a modlitby celého nášho zboru veľmi posilňovali moju vieri.

Aká je tvoja profesia?

Učiteľské povolanie nebolo pre mňa len zamestnanie, ale aj moja láska. S veľkým zariadením som chodila do práce. Tešilo ma, keď detičky, ktoré prichádzali do 1. triedy ako analfabeti, končili prvý ročník s vedomosťami, na ktorých mohli stavať ďalšie vzdelávanie. So vzdelávaním sa prelínala i výchova. Do týchto čistých duší som mohla už od malíčka vstiepovala lásku, dobrosrdečnosť, porozumenie, pravdu... Aj keď som milovala svoju prácu, odišla som do dôchodku kvôli opatrovaniu ľahko chorej matky. Vtedy som sa zrieckla aj funkcie vedúcej pracovníčky sesterskej práce v z bore a vo výbere Evanjelickej aliancie SR.

Aký bol tvoj vzťah k umeniu pred spoznaním sa s partnerom?

Umenie, hľavne poézia a hudba, vďaka profesorom na pedagogickej škole, vysteľovalo vo mne poetickú dušu. S výtvarným umením som sa stretla vďaka známosti s mojím naštávajúcim manželom sochárom Jurajom Hovorkom.

Obdivovala som u neho schopnosť zobrazovať krásu. Domnievala som sa, že v spodobovaní je zmysel umenia. Až neskôr, v manželstve, keď som bola prítomná jeho zápasu o tvar, ale aj ideu, začala som umeniu rozumieť a niekedy aj do jeho tvorby názorovo zasahovať.

Manželstvo so sochárom ma vzdelenostne posunulo, otvilo nové obzory. Zoznámil ma okrem výtvarnej spoločnosti

vždy vyrovnaný, rozwážny, rozhodný, pomáhajúci. Po roku manželstva sa nám narodilo prvé dieťa a postupne ďalšie dve. Kedže môj manžel intenzívne pracoval od skorého rána až do neskornej noci, starostlivosť o domácnosť ležala v veľkej časti na mojich pleciach. Bolo to obdobie ľahkej skúšky, o to ľahšie, lebo som bola neskúsená, občas bezradná, často som plakala. Len veľmi pomaly som si zvykala na postavenie manželky sochára. Tešilo ma pozorovať ho pri práci a zoznamovať sa s procesom tvorby a s umením ako takým. Pochopila som, že jeho tvorba je vykupovaná ľahkou a namáhavou prácou. Na začiatku je predstava, myšlienka, ktorá prechádza zmenami, pridávaním a uberaňím hmoty. Na záver realizácia v trvalom materiáli, ako je kameň alebo bronz. Spomínam si, akí sme boli napäť, keď osadzoval veľkoryzmernú fontánu na Námestí slobody v Bratislave, ako sa výraz jeho tváre menil...

Je pravda, že umelci majú špeciálnu citlivosť pre to, čo sa deje okolo nich?

O umelcoch je všeobecná mienka, že sú bohémi, alkoholici, extroverti, alebo ich protipól

... Možno! Môj manžel okrem výtvarného umenia sa plne venoval práci v zbere. Dlhé roky pracoval vo vedení zboru, bol členom spevokolu, pracoval v mládeži. V našej domácnosti sme prijímali veľa hostí, vždy boli otvorené dvere pre duchovné rozhovory či modlitby. Ak bolo treba, podporili sme aj nádznych, slovom či skutkom. V takomto duchu a prostredí vyrastali naše deti. V spoločnom manželskom živote vznikajú rozdielne názory na rozličné problémy.

Aj keď boli malicherné, museli sa riešiť. Najpodstatnejší základ každodenného života je porozumenie. V rozdielnosti povah dokázať si vzájomné v láske odpustiť.

Za čo si najviac ďakovala vo svojom živote?

Po prvé: Vďačím Bohu za mojich veriacich rodičov, ktorí ma vychovávali v kresťanskom duchu. V spoločenstve zboru sa uprevárala moja viera, vytváral pokoj a pevné sestersko-bratské vzťahy, ktoré vydržali dodnes. Som Bohu vďačná za ľudí, s ktorými si rozumiem, s ktorými sa viem radovať, ale i smútiť.

Po druhé: Dcéra, ktorá v mladom veku ovdovela a ostala sama s dvomi

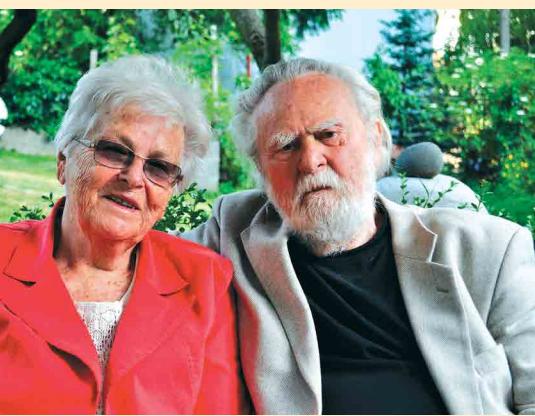
drobnými deťmi, po ôsmich rokoch sa znova vydala a prestáhovala do Kanady. Život ani v Kanade nie je bez problémov. Odrazu padla do bezvedomia. Nádor na mozgu. Správa nás ohromila. Nielen nás, ale aj celý zbor. Zhromaždenie v neobvyklom čase sa zišlo k spoločným modlitbám. Počas operácie sme sa upierali k Bohu. Môže byť niečo mocnejšie, môže byť niečo silnejšie,

ako účasť a spoločná prosba za uzdravenie? Po tretie: Vďačím Bohu za manžela, ktorý ani za komunizmu nepodľahol zvodom režimu. Obidva sme pracovali medzi mládežou a boli sme ostro sledovaní. Každé verejné sochárske dielo muselo byť ideologickej schvaľované na najvyšších politických miestach. Niekoľkokrát sa stalo, že práca mu bola odobratá, zastavená, alebo aspoň v médiách označili k jeho dielu iného autora. Bola to daň za verejné vyznanie vieri. V týchto ľahkých rokoch vytvoril pre vlastné potešenie mnoho plastík s kresťanskou tematikou: Lótova žena, Lebka Goliatka, Golgota, Archanjel Gabriel, Anjel s nalomeným krídlom.... a rôzne druhy krížov. Kríž Čistá obet zdobí priečelie našej modlitebne. Nič nebolo márne. I keď to bolo ľahké obdobie, rodinu to viac stmeľovalo, stáli sme jeden pri druhom, cítili sme vzájomnú oporu. Ďakujem správnym ľuďom, ktorí sa v správnom čase objavili v mojom živote.

Aký odkaz by si chcela poslať čitateľom Rozsieváča?

Do nášho harmonického života vnikajú rôzne teologické prúdy, ktoré nás triešia a odvádzajú od pravej podstaty života. Mladí ľudia odchádzajú zo spoločenstva a hľadajú si nové cesty, nový prejav emócií. Prestali platiť mantinely, presadzuje sa voľnosť a individualita. Upadá vážnosť k starším. Toto sú veci, ktoré ma bolia a cez ktoré by som radšej neprechádzala. Lenže ako to zmeniť? Sprísnením pravidiel a zásadovostou? Evanjelium nie je náuka, ani inštitúcia. Kresťanstvo je vyznanie, milosrdenstvo a láska, vedenie Duchom Svätým, dobrovoľné spoločenstvo, hľadanie a nachádzanie. Výchova a vzdelenie, aj keď v živote zohráva dôležitosť úlohu, nie je mocou k spaseniu. Aj keď naša úsilie v zborovom živote je dôležité, nenahradí Božie milosrdenstvo a lásku. Človek si môže o Bohu veľa prečítať, veľa o Kristovi vedieť, pritom sa nemusí s Bohom stretnúť. Prajam všetkým, aby sa odovzdane stretli s Bohom a precítili jeho nekonečnú liečiteľskú lásku.

Pre Rozsieváč upravila E.P.

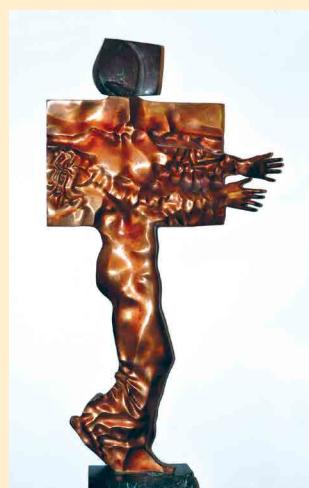
aj s prostredím hudobných skladateľov a literátov. Týmito kontaktmi sa moje estetické cítenie ešte viac prehľbilo.

Ako ste sa spoznali?

Ked môj nastávajúci manžel prišiel študovať na Vysokú školu výtvarného umenia do Bratislavu, okrem štúdia sa venoval aj práci medzi mládežou v našom zbere. V tom čase som bola veľmi mladá a spočiatku som ho vôbec nevidovala. Neskôr, keď ma povolali do práce v doraste, sme sa bližšie pracovne spoznávali. K hlbšiemu vzťahu dochádzalo len postupne, bránil mi v tom väčší vekový rozdiel medzi mnou a ním. Moja nevšimavosť ho nijako neodrážala. Musím sa priznať, že mi bola príjemná, aj keď niekedy som sa stavala na zadné nohy a neprijímal jeho pozornosť, ako napr. vytepaný šperk s mojím portrétom, čo ho veľmi zraňovalo. Neskôr som to poriadne oľutovala. Teraz ho mám najradšej zo všetkých šperkov, ktoré pre mňa vytvoril.

Môžete povedať niektoré príbehy z tvorby vašeho manželstva?

Sobáš sme mali v deň manželovej promócie a môjho ukončenia školy. Dovtedy som ho poznala len ako študenta sochárstva v bieleom plášti so špachtličkou v ruke. Pôsobil na mňa ako doktor, a to nielen vzhľadom, ale aj postojom. Bol

Čo sme si odniesli z konferencie

Sestry z Revúckej Lehota: Myšlienky, ktoré nás najviac oslovili a ktoré chceme – s Božou pomocou aplikovať vo svojom každodenneom živote:

1. úvaha: Múdra žena v rodine (s. Danka Hanesová)

- Múdrost nie je len vedomosť a zdravý ľudský či sedliacky rozum, hoci by sme naň prilepili Božie meno. Musíme ten svoj vo všetkom podriadiť Bohu.
- Múdrost nie je len vedieť sa správne rozhodnúť, ani to nie je akýsi „ideál vo vitríne“. Múdrost je skrytá Božia hodnota, ktorú pripravil pre nás Boh, lebo On je ZDROJOM múdrosti. Začína pokorou, krotkostou a poznávaním.
- Múdrost je očakávať na Boha a v tomto očakávaní a viere robiť všetky malé i veľké rozhodnutia. Je to niečo iné, ako vedieť, rozumieť, alebo mať nejaké skúsenosti.

Dôležité je hľadať skryté poklady v životoch ostatných ľudí a neuspokojiť sa s nepremodenými uzávermi. Vo svojich silných stránkach sa potrebujeme podriaďovať Pánovi a učiť sa od Neho – z Jeho múdrosti.

2. úvaha: Múdra žena v spoločnosti (s. Hanka Pinknerová)

- Spoločnosť sú naši blízni, nielen rodina, tí, ktorých stretávame vo svojom okolí.
- Múdre správanie musí byť založené na pravde Božieho slova. Ako sa v praxi správať múdro? Nemáme rovnakú povahu, každá sme iná, tak nás Boh stvoril. Múdra kresťanská žena čaká, že Boh ju použije. Znamená to, že potrebuje mať svoje osobné tajomstvo s Bohom. Osobný vzťah znamená, že čakám, čo On povie, lebo som Bohom milovaná. Som princezná – nebeský Otec je Kráľ.
- Múdra žena je cenená - odráža Krista. Má ochotu preukazovať milosť, poslúchať, dávať pozor, čo kto potrebuje, je tvorivá. Hľadá odpovede pre seba najprv z Božieho slova, sýti svoju dušu i telo dobrými vecami.
- Ako sa múdra žena správa v politike? Našou vecou nie je „trápiť sa“ a stažovať na politikov, ale modliť sa za dianie v politike.

3. úvaha – Životná múdrost (s. Ľudmilka Hallerová)

Statočná žena – to je nositeľka Božieho kráľovstva. Sestra nádherne vyložila podobenstvo o vzácnnej perle. Najprv nerozumela tomuto podobenstvu. Pýtala sa: Načo mi bude vzácná perla? Prečo by som mala všetko nechať, predať a mať iba ju? Ale zrazu

tu bol úžasný a drahocenný objav. Perlorodka urobí v sebe zo špinky, kamienka alebo nečistoty drahokam. Pán Ježiš zobrajal moju špinu, obalil ju svojím trápením, bolestou, starostou o mňa, modlitbou za mňa. Očistil svoju lásku a svoju drahocennou krvou. Perlorodka špinu obaľuje do nádhery. Pán Ježiš je tá najvzácnejšia perla. Povedala, že prosí o silu konáť ako kupec z podobenstva, ktorý predal všetko, čo mal, a kúpil si

ju. Chce každý deň byť so vzácnym, drahým Ježišom. „Hallerová, no ty vypadáš!“, keď sa pozrela do zrkadla a videla, čo videla. „Když jsem vyslanec nebeského kráľovství..., šla jsem se převléknout.“

Kresťanská rodina má byť radostou a pokojom v Duchu Svätom, nositeľom charakteru Božieho kráľovstva. My na to nemáme silu, nie je to z nás. „Hospodín dáva silu svojmu ľudu, Hospodín požehná svoj ľud pokojom“ (Ž 29, 11). Všetka sila a dôstojnosť statočnej ženy sú vlastnosti dané Hosipodinom. Takáto žena sa má obliekať do Hosipodína – lebo všetko, ako sa obliekame, ako sa správame, ako pôsobíme na druhých, má ukazovať na Pána Ježiša. Všetkým ľuďom okolo seba máme ukazovať, kto sme v Nám, a takto „odporúčať Božie kráľovstvo“. Nezabúdajme, že sme Božie reprezentantky.

4. úvaha – Múdra žena v zborze (s. Danka Hanesová)

V prvom rade potrebujeme mať lásku Kristovu a úprimný vzťah s Pánom. Boh nám dal Pána Ježiša, aby sme boli múdre a Duch Svätý nám hovorí, ako správne hovoriť a aplikovať v zborze rozhovory a službu, vzťahy a postoje jeden k druhému. Múdra žena by mala s každou myšlienkovou prichádzat pred Pána – hlavne s tou negatívou, aby si vtáci na našej hlave nevytvorili hniezdo. Aj drobnosť treba zastaviť včas.

Véra, Vlkýřovice: Úžasná a požehnaná bola pro mne konference sester BJB z ČR a SR v Karlových Varech. Motto: Moudrost věřící ženy v rodině, ve společnosti, ve sboru. Je důležité mít vlastnosti Pána Ježiše. Podle Jakub 3,17 vstoupí do nás tyto vlastnosti, když o ně prosíme. Je jich 8. Pokojná moudrost zhora tedy je, když máme správně poskládaný žebříček hodnot ve svém životě. Praktická moudrost je: „Nepřipodobovat se světu...“ (Řím. 12,2).

Pán Ježiš, necht žehná všem v karlovarském sboru, díky. Ježiš je úžasný.

Lucia, Bernolákovo:

Uvedomila som si, že definícia múdrosti z Jakuba 3,17 a definícia lásky z 1. Kor. 13,4 sa v mnohom prelínajú a podobajú. Sú vlastne

dvomi stranami tej istej mince. Boh je dokonalá láska, tak skutočná múdrost prichádza zhora. V Božom slove máme príkaz žiadať si od Pána múdrost. Aby sme ju mohli prijať, musí byť naše srdce očistené pokániom a pokorou. Vtedy kráčame v Božej múdrosti. Zároveň musí byť naše srdce aj slobodné, aby sme Božiu múdrost neprispôsobovali spoločenským zvykom a očakávaniam. Ak budeme pokorní a slobodní a budeme očakávať na múdrost zhora, Boh nám ju dá. Takáto múdrost bude múdrostou láskavou, pretože Boh je láska.

Rachel, Revúcka Lehota: Veľmi ma povzbudilo svedectvo jednej staršej sestry. Dlhosa modlila a pýtala si riešenie pre ďalšie dni života, pretože nemali v dome výtah a ona bývala na 4. poschodi. Výtah postavili vďaka rodine, ktorá sa k nim pristáhovala. Nový nájomník na stretnutí vlastníkov bytov ho navhol postaviť a do štvrti roka bol výtah hotový. To bola sila modlitby. Zazneli tam aj iné krásne svedectvá o Božej láske a milosti.

Vlasta, Bratislava: Moje postrehy: Ked' nerozumieme konaniu ľudí, hľadajme motívy ich konania; Boh nám zanecháva odkazy ako dôkaz svojej lásky k nám; veriacia žena môže oddychovať vo svojom srdci aj pri umývaní okien; zarážky v mysli (ked' nás chytajú zle myšlienky, dajme si hned zarážku).

Lenka, Praha – Vinohrady: Pobyt ve společnosti tolika sester... kdo by odolal. Pochážim z rodiny, z ktorej mám dvě sestry ve svém věku a tři malé sestry, které by mohly být mými dcerami, tak jsem ráda, že jsem si celý víkend mohla uvědomovat, že např. paní sedící vedle mne je také mojí sestrou, sice ne pokrevní, i když by třeba mohla být mojí babičkou. O každé ženě si říci – to je má sestra – a hned mohu k té ženě přistupovat bližším a více přijímacím způsobem, vždyť to je rodina, vždyť jsme společně na cestě. Téma moudrosti bylo ideálně vybrané téma, které nás nerodzalovalo, ale spojovalo; téma, které je aktuální pro každou z nás, ať píšeme společně s naším Stvořitelem různorodé životní příběhy. Téma, které nás společně žene k Pánu. Má blízká kamarádka mi kdysi napsala: „Je více moudrosti v přírodě než v knihách. Výjimkou je Bible.“ Tak chci do rádků této Knihy knih více utkat a modlím se, aby mi Bůh dal ne moudrost světa, ale Jeho vlastní a dal poznat hloubku Jeho záměru. Věřím, že to má pro každou z nás. Prosme Ho, ať máme milost byt moudrými ženami pro lidi kolem nás.

Evka, Milka, Slávka, Evka, Ľudka – Košice:

Evka – zvykla som priať ľuďom Božie požehnanie, ale chcem im žehnáť aj Jeho vedenie a múdrost. Páčila sa mi aj myšlienka z výskumu Dr. Caroline Leaf o tom, že ak človek prežije

traumu, na neurozobrazovacích vyšetreniach (CT a MR) má čierne dieri. Ale jej výskum potvrdil, že ak človek odpuší a odproší, do štyroch dní diera zmizne. Nechcem mať múdrost len vo vitríne, naša múdrost je v Pánovi Ježišovi Kristovi.

Milka - veľmi ma oslovia myšlienka - Duch svätý nám chce dať vždy radu. Ak ju nevieeme, znamená to, že sme k Nemu ešte nena-klonili ucho. Uvedomila som si, že sa musíme učiť odprosiť, lebo to nedokážem. Bola som na takejto konferencii prvýkrát, takmer nikoho som nepoznala, ale cítila som sa prijatá, akoby som do tohto spoločenstva patrila.

Slávka - oslovia ma pravda - Počiatkom múdrosti je Božie slovo. Tiež prednáška o tom, ako funguje nás mozog, v ktorom máme centrum voľby - či podnet prijmeme, alebo nie. Tiež som si uvedomila, že keď neprijímac, nevím ani dávať. Úžasnou bola aj myšlienka - Cesta múdrosti začína vierou v bláznovstvo kríza. V jednom svedectve odznela aj veta - požehnanie Hospodinovo je nielen, keď nám Boh dáva, ale aj keď nám niečo berie.

Evka - Oslovili ma prednášky o múdrosti, jej rôzne definície aj informácie o tmavých dierach v mozgu. Veľmi ma oslovio svedectvo 85-ročnej sestry, ako sa modlili za Elišku a bola uzdravená z rakoviny.

Ludka - Mám vo zvyku často ľudí chváliť. Zasiahlo ma slovo, že je dôležité mať Pána Ježiša Krista v centre dobrých vlastností, nechváliť človeka, lebo Pán Boh je žiarlivý a jedine On je dobrý. Povzbudzujúci bol aj úvod konferencie, keď brat kazateľ Lica zdôraznil, že požehnanie, vedenie a zdravie bez múdrosti je málo. Spomenul Lóta, ktorý bol nesmierne požehnaný, nemal však múdrost a robil zlé

aby On riadil môj život a prejavoval sa pri mne skutkami, ktoré pre mňa pripravil. Oslovilo ma aj Božie slovo z 1 Petra 3, 1-6 a Rim 12, 2. Za tým sa ženiem, aby som bola pripravená stretnúť sa s Bohom v Jeho sláve.

Blažena, Draha, Broumov: Co jsme si odnesly z konference sester? Obě jsme opravdu moc vděčné, že jsme se ji zúčastnily. Téma bylo výborné a aktuální.

Blažena: Co se děje v lidském mozku při neodpuštění? Doslova to, co lze vyjádřit biblickým výrazem - zatemnění myslí. Díky Bohu, že vyznávání

a odpuštění je řešením na prosvětlení temných míst.

Draha: Uvedomila jsem si, jak dalekosáhlé jsou důsledky mého nemoudrého jednání, reakcí a rečí. Vyznávala jsem a prosím o poddanost Boží vůli, aby má rozhodování měla budující důsledky.

Jana, Anna, Poprad:

Jana: Naša múdrost musí byť podriade-

ná Bohu. Začína pokorou a bázňou pred Bohom. Túto múdrost potrebujeme každý deň hľadať, doslova „vykopávať - dovolat“ v Božom slove. Duch svätý má pre nás stále radu, vždy je pripravený pomôcť nám, len Ho musíme počúvať.

Anna: Pán nás požehnával na každom jednom stretnutí od piatku až do nedele. Brat kazateľ miestneho zboru Nicola Lica nás viedol k modlitbám v sobotu ráno, kde hovoril, že sa modlíme najčastejšie za Božie požehnanie, za Božie vedenie a zdravie. Na ktoré miesto na stupnici od jedna po desať dávame múdrost? „Múdrost je bázeň pred Pánom a rozumnosť je vyhýbať sa zlému“ (Jób 28, 12-28). Múdrost Božia je skrytá hodnota, preto prosme o ňu.

Libuše, Šumperk: Konference mne velice povzbudila do ďalších dní. Slyšeli jsme hodně svedectví ze života...ne teórií. Uvedomila jsem si, že nás Bůh je živý a jedná v našich městech, sborech i rodinách a bude i nadále, když budeme stát o Jeho vedení a moudrosti.

Ruth, Rožňava: Z konferencie mi rezonujú v pamäti slová „múdrost“, „zarážka“ a číslo „999“. Prečo? Slovo „múdrost“ preto, lebo bolo tému konferencie a nedá sa nezapamätať si ho, keďže odznievalo v každom jednom príspevku. „Zarážka“ je slovo z referátu sestry Danky Hanesovej a hovorí o tom, že je rozumné pri prijímaní rôznych informá-

cí vedieť si urobiť aj „zarážky“ a tým zastat a zhodnotiť, čo chceme s danou informáciou ďalej urobiť.

Cíl „999“ zaznelo hned v piatok večer z príbehu, kde z vystaveného účtu opravy auta na 1000 dolárov bola suma 1 dolár za výkon práce - úder kladivom a suma 999 dolárov za vedomosť - kde kladivom udriet. Myslím si, že je múdre v rôznych životných situáciách vedieť si robiť zarážky a vedieť, kde treba udrieť.

Klára, Lucia, Miroslava – Banská Bystrica:

Lucia: Fascinovala ma silná túžba prítomných žien bez pretvárky si očistovať Božou múdrostou svoju dušu.

Klára: Bez múdrosti zhora aj požehnanie, vedenie, či zdravie nie je na budovanie. To, čo sme prezívali na konferencii, nás bude určite sprevádzat dlhší čas a verím, že pokrm, ktorý sme dostali, ale aj sila jednoty zúčastnených sestier nás budú premieňať na slávu Božiu.

Miroslava: Múdrost je darom zhora, z nebies... je Božím požehnaním, odmenou či priznaním od Hospodina voči človeku, ktorý chodí opravdivo s Ním. Požehnanie prichádza len vtedy, keď vyznávame svoje hriechy Pánu Ježišovi, ale aj navzájom, pretože tak dosahujeme odpustenie. Za odpustením prichádza vyslobodenie, lebo pravda vyslobodzuje a získavame aj požehnanie (čierna diera v mozgu v takomto prípade nenastane - sestra D. Hanesová).

Každé rozhodnutie v živote hovorí o našej úrovni múdrosti a o praktickom použití Božej vôle. Múdrost je istým spôsobom hodnotenia našho vzťahu so živým Kristom, a tak: „Dávajte si teda dobrý pozor, ako si počínate; nie ako nemúdri, ale ako múdri. Naplno využívajte čas, lebo dni sú zlé. Preto nebudete nerozumí, ale pochopte, čo je Pánova vôle“ (Ef 5,15-17).

Konferencia končila v nedelju s prosbou o požehnanie: Otče, nás Stvoriteľ, tvor z nás svoje nádoby na Tvoju česť a slávu; Pane Ježišu Kriste, Spasiteľ, každý deň nás očistuj svojou svätou krvou na svedectvo nášmu okolia o Tebe; Duch Svätý, vyučuj nás, aby sme múdro kráčali dŕiami života, aby sme z dobrých pokladov svojich sŕdc vyberali dobré veci a rozdávali ich tam, kde nás postavíš. Tak v pokore prosíme a ďakujeme.

Zostavili: J. R. a E. P.

rozhodnutia, napríklad pri výbere miesta pre život. Samson bol vedený Bohom, nemal však múdrost, oklamala ho žena. Chizkija sa modlil za zdravie, Pán Boh ho vypočul nemal však múdrost a viedol Boží ľud k modlárstvu. **Anna, P. Biskupice:** Múdrost potrebujem vždy a všade. Pre mňa je najdôležitejšie mať osobný, živý vzťah s Bohom. Túžim po tom,

Drobeček z velké hostiny

Asi to souvisí s mým věkem (88 roků + 8 měsíců) a odpovídajícím zejména zrakovým omezením, že jsem méně samostatná a vděčná za doprovod. Spolu s naší Věruškou – manželkou syna Petra – jsme byly hýčkané v rodině Helenky a Martina Pospíšilových a užívaly si požehnaného obecenství s nimi a pohodlí krásného bytečku, kde dožili Helenčini rodiče.

Vyučováním o moudrosti, které není jen něco, ale NĚKDO (1 Ko 1, 30), sám Boží Syn – naše spravedlnost, posvěcení a vykoupení – nám sestra Hanesová dala klíč k pokladu moudrosti statečné ženy v obecenství lásky s tou odvěkou Boží Moudrostí (Př 8, 22 – 30). K tomu všecka svědectví, perfektní hudební zarámování, kdy jsme mimo jiné mohly zase jednou slyšet bratry Pospíšilovy – přebohatá duchovní hostina a přehojné mlsání ke kávě a čaji... Ale co mě nejhloběji osloвило, naplnilo úžasem a vděčností, bylo zjištění, že to všecko načystal, zajistil, modlitebně připravil sbor, který má pouze 39 členů!

Pravdivá lekce, že všecko je možné věřícímu, že Hospodin dnes, jako za dávných dob, s oblibou jedná s malým stádcem, pro které připravil své království.

Za tu vzácnou lekci vám, „Boží Perly“ ve Staré Rolí, z celého srdce děkuji.

Ludmila Hallerová

Jsme radostnými křestány?

Bude mi 85 let, před deseti lety jsem ovdověla a mám dvě dcery. Celý svůj profesní život jsem vyučovala český jazyk a hudební výchovu. Vlastně necelý, protože za vlády komunistů jsem byla ze školství propuštěna s odůvodněním, cituj: „Soudružka se dosud nevypořádala s tmářskou náboženskou ideologií, a proto nemůže vychovávat naši socialistickou mládež.“ Tím to však neskončilo. Po osmi letech, v roce 1968, jsem byla rehabilitována a směla jsem se k mé milované práci ve škole vrátit. Ano, v takové době jsme žili. Patřím mezi nejstarší členy žateckého sboru, vedu smíšený pěvecký sbor a skupinku asi patnácti – mně nesmírně drahých zpívajících sester.

Téměř letošní konference zní: Moudrost ženy ve společnosti, v rodině a ve sboru. Když mi sestra Jiřinka Vimpelová sdělila toto téma a požádala mě o svědectví, první mou reakcí byl úlek. Je to tak zavazující! Přesto bych se s vámi chtěla podělit o čtyři skutečnosti, velké radosti, které jsem směla prožít v poslední době.

Kdy jste naposled pocítili opravdovou radost? Jsme radostními křestány? V životě máme mnoho důvodů k radosti. Patří k nim nádherná země, na níž žijeme, krásy přírody, ale také harmonické manželství, laskaví rodiče, poslušné děti. V biblické konkordancii jsem našla 148 míst, kde se píše o radosti či radování se. Ve Starém zákoně píše o radosti nejvíc David v Žalmech. V 16. žalmu vyznává: „**Stezku života mi dáváš poznat, vrcholem radosti je být s Tebou, ve Tvé pravici je neskonale blaho. Moje srdce jášá nad Tvou spásou, budu zpívat Hospodinu, neboť se mne zastal.**“

Často se ptám našich zpěváků, jestli vnímají ty nádherné texty písni, které zpíváme. Je to i vaše vyznání? Jsou tyto krásné písni důvodem k radosti, že je můžeme svobodně zpívat či poslouchat? Jestliže ano, je to na nás vidět? Věříš tomu, když zpíváš: „**Když Ježíš s tebou jde, On radost vloží v srdce tvé a štěstí nezměrné?**“ A víte, co mi řekla jedna ze zpěvaček? „Sestro, ty sedíš u klavíru zády k posluchačům a nevidíš jim do tváří. My ano. Téměř všichni jsou ustaraní, smutní, jakoby k nim ty naše písni ani nedoléhaly.“ Ale já věřím, že všichni ne – a teď zpívám k těm druhým, radostným.

Aši před dvěma lety se můj zdravotní stav rychle zhoršil - kolena, kyčle, páteř. A protože bydlím ve čtvrtém patře bez výtahu, bylo pro mne zdolávání schodů něco jako horolezecký výstup. Uvědomila jsem si, že nastal čas pro radikální změnu. A tak jsem se modlila: „Panče, Ty vidíš, jak už nemám sílu překonávat ty velké bolesti. Pomoz mi a ukaž, jak mám dálé naložit se svým životem, protože já to nevím.“

V té době se do našeho domu nastěhoval se svou rodinou mladý, zdatný voják ČA ze žateckého útvaru rychlého nasazení. Již na první domovní schůzce nás překvapil otázku, proč zde řešíme takové zbytěčnosti – zda bude schodiště růžové nebo světle zelené. Dále řekl: „Vám všem je přes 70 let, proč nepřemýšlite o výtahu?“ Nemohla jsem uvěřit tomu, co slyším. Do té doby nikoho nenapadlo, že by se do paneláku, starého přes 50 let, mohl zavést výtah. Panče, je to Tvoje řešení? Za tři čtvrtě roku byl výtah hotov. Mým žateckým sestrám už přijde asi směšné, že mluvím opět o výtahu. Ale pro

mne je to opravdový zázrak a velký Boží dar, který mi umožnil zůstat žít v bytě, kde bydlím již 45 let. Je to především ujištění, že moje modlitby byly vyslyšeny takovým překvapivým způsobem. Pokaždé, když do výtahu vstoupím, pohladím ho a celou cestu děkuji Bohu za tento dar.

Svěřím se vám také s něčím velmi osobním. Dlouhých osm let jsem se modlila za to, aby pomohla tvrdohlavost mé starší dcery Miry a aby přistoupila na nesčetné vstřícné kroky ze strany Silvie ke smíření, protože mezi nimi nebyl žádný skutečný důvod k tomu, aby se na sebe hněvaly – jen uražená hrドost. V poslední době jsem se modlila: „Panče, přeče mne nenecháš odejít z tohoto světa, abych se nedočkala jejich usmíření.“ A stal se zázrak. Pán Bůh našel ten správný čas, správný okamžik, aby se vše dalo do pořádku. Není to důvod k velké radosti?

Před dvěma lety si dvanáctileté děvčátko (Eliška Koudelková) zlomilo ruku. Protože se zlomenina dlouho nehojila, provedli lékaři hlubší vyšetření a zjistili to nejhorší. Eliška měla zhoubný nádor a metastázy až v plicích. Beznadějný případ z lidského hlediska. Naše modlitební skupinka sester byla požádána o přimluvné modlitby. Více, než rok jsme se za ni každé úterý modlily. Nedávno jsme dostaly zprávu, že Eliška je zdravá a rakovina je vyléčena. Prožíváme velkou radost a vděčnost dvojnásob, protože Eliščina maminka, do té doby nevěřící, přijala Pána Ježíše do svého života a byla pokřtěna na vyznání víry. Pán Bůh je mocný! Není další zázrak to, že v dnešní bezbožné době uvěří pět mladých lidí a vydá svůj život Pánu Ježíši Kristu? Před nedávnom jsme toho byli svědky v našem sboru. Nemáme se z nich radovat?

Je mnoho křesťanů, kteří sice věří v Pána Boha, chodí do kostela, poslouchají Boží slovo, modlí se, ale radost ze spasení a z Boží blízkosti neprožívají. Příčinou je, že nežijí s Bohem důvěrně. V naší společnosti přibývá lidí, kteří touží po štěstí, zároveň však ztrátili naději, že by jej mohli dosáhnout. Mají všechno, co k životu potřebují, žijí v hojnlosti a přepychu, ale ve svém srdci prožívají prázdnотu. Budme těmi, kdo jim nabídnu východisko, protože i v 21. století platí Davidova slova: „**„Ty jsi, Panovníku, moje dobro, nad Tebou nežijí. Vrcholem radosti je být s Tebou, ve Tvé pravici je neskonale blaho.“**“ (Ž 16, 2; 11)

Přeji nám všem, abychom se nenechali ovlivnit a spoutat všeobecně špatnou náladou. Nebudme zahleděti jen do sebe, do svých starostí, možná i do starých nedorozumění a křivd, ale mějme otevřené své duchovní oči a pak uvidíme, kolik zázračných skutků při nás činí náš Pán každý den. Naučme se radovat i z drobných všedních věcí. Budme radostními křestány.

Miriam Blažková

Je nás málo?

Když se něco koná poprvé, dobře se to pamatuje a má to jakési privilegium ve vzpomínkách. Poprvé byla také letošní společná konference sester BJB v Karlových Varech. Boží povolání pro konání konference sester prozily karlovarské sestry na loňské konferenci v Banské Bystrici.

Jaká byla radost, když sestra Jana Pospíšilová v říjnu 2016 na setkání výborů oznámila, že po konzultaci s kazatelem a sborem je karlovarský sbor ochoten uspořádat konferenci v Karlových Varech, protože to rozpoznávají jako Boží vedení. S podporou sestry Helenky Hejnovej nesly společně tento „kříž“. Pro sbor, který má 39 členů, je to veliký úkol, do kterého není možné vstoupit s logickým myšlením, které stále dokola opakuje: „Je nás málo!“ Duchovní pohled ale říká: „Neboj se, vždyť já jsem s tebou, nerozhlízej se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh. Dodám ti odvahu, pomocí ti budu, budu tě podpírat pravici své spravedlnosti“ (Izajáš 41, 10).

Ve vídě a s počátečním nadšením stál sestry

Janička a Helenka podporované bratrem kazatelem před obrovským úkolem. Jejich ohýnek zapálil i ostatní a pak pokračovali v modlitebním úsilí společně. Modlitebních předmětů bylo víc jak dost. Konference se v tomto městě nikdy nekonala, nikdo neměl zkušenosť s tím, koho, kde a jak oslovovat. Zajistit ubytování, stravování a místo, kde se konference bude konat - pro 300 lidí - není otázka jednoho telefonu nebo emailu.

Je to mnoho hodin a hodin práce, někdy dlohu do noci. Dobře to pochopí ti, kdo něco takového připravovali. Práce pro Pána Ježíše Krista, nikdy není marná. Karlovarští byli užitečními služebníky, kteří vynaložili veliké úsilí, aby mohli prožít nádherné obecenství. Z bohatě prostřeného stolu duchovního pokrmu bylo co vybírat. Věřím, že čas strávený na konferenci se stal studnou, ze které mohou sestry čerpat i po návratu domů. Věřím, že každá do sytosti

nabrala z duchovních pramenů vyvěrajících z Boží lásky ke každé z nich a chodí ozdobené Boží moudrostí. Abychom se mohly ozdobit touto moudrostí, musíme nejprve tu naši „logickou“ ukřížovat. Být pokorné a vytrvalé v hledání moudrosti, abychom věděly proč, čemu a komu sloužit.

Karlovarští poslechli. Odměnou jim je bohatství zkušenosnosti s Pánem Ježíšem Kristem. Kdy On otevří dveře a jednal a připravoval. To bohatství je ničím nenahraditelné. Nikdo jim ho také nemůže vzít. Radost ze služby Pánu Ježíši Kristu také nemůže být ničím nahrazena. Naši touhou bylo, aby i na této konferenci byl vyvýšený nás Pán a Král. Jemu bud' vzdán dík především. Žehnáme všem, kteří se jakkoli podíleli na průběhu celé konference. Žehnáme vám pokojem a novou silou. Karlovarští - děkujeme!

Helena Včeláková, předsedkyně OS BJB v ČR

Áno, Boh je dobrý, ale musím vyznať, že Boh je dobrý vždy – aj vtedy, keby bolo pršalo. On je dobrý a dokonalý vo svojich skutkoch. Chvála Mu za to!

Hlavnou tému konference bola Múdrost

veriacej ženy v rodine, v spoločnosti, v zobre. Táto múdrost sa týka aj nás mužov. Pri referátoch som si znova musel uvedomiť slovo v Pr. 9, 10, že počiatkom múdrosti je bázeň Hospodinova. Zobral som si to za svoje, že bez bázne pred Bohom a pokory pred Ním i pred ľudmi nie je možné ani len hovoriť o Božej múdrosti.

Nech dá Pán milost, aby sme všetci žili v rodine, v spoločnosti i v zbere život bázne, pokory a Božej múdrosti. Koľkých chyb, bolestí, sklamaní by sme sa vyvarovali. Pán Ježiš je nám vo všetkom príkladom. Nasledujme Ho.

Ján Baláž

Obzretie sa za konferenciou

Dlhé týždne pred konferenciou Odboru sestier BJB ČR a SR sme sa spolu s manželkou modlili za jej zdarný priebeh a nebudem skrývať, že sme sa modlili aj za priaznivé počasie. Všetci vieme, ako to s počasím začiatkom mája vyzeralo. Vo štvrtok ráno, v deň odchodu do Karlových Varov, v Košiciach pršalo. Boli sme ešte nakúpiť, pričom sme stretli susedku, ktorá vedela o našej ceste. Neodpustila si poznámku: „Nejako zle ste sa modlili.“ Stačil som jej odpovedať, že nám dážď neprekáža. Keď sme sa balili, nezabudli sme na dáždniky. Večer pred cestou už v Košiciach nepršalo. Nepršalo celý čas v Karlových Varoch, ani pri návrate do Košíc v pondelok ráno. Tešil som sa na stretnutie s paní susedkou. Streltol som ju v stredu podvečer. Povedal som jej: „Paní susedka, v Karlových Varoch nespadla ani kvapka, lebo sme sa добре modlili.“ Ale hned som sa opravil: „Lebo Boh je dobrý.“

Pán mi pomohl

Ráda bych se s vámi podělila o **hledání Boží moudrosti v mé životě**.

Nepůjde o výčet úspěšně zvládnutých moudrých rozhodnutí či množství proher, ale o svědectví o Boží výchově, jak nezůstat pošetilou ženou. V Knize Příslovi jsme vyzýváni hledat a poznávat moudrost, která na nás volá. Moje nejmoudřejší rozhodnutí, a to bylo stejně jen z Boží milosti, bylo rozhodnutí svěřit svůj život Kristu.

Jak jsem vnímala a vnímám moudrost v různých životních obdobích?

Soubor vědomostí pramenící ze životních zkušeností. Velkým vzorem mi byly a jsou zbožné starší sestry, které zůstávají přes mnohé těžkosti věrné a vděčné Bohu. (Milé a vzácné sestry, prosím, neostýchejte se sdílet svůj život s Bohem s mladší generací, touží po tom, je to vaše požehnané poslání.)

Dovednost žít podle Božího slova, uchovat ho v srdci a jednat podle něj: umět se správně rozhodovat v různých životních situacích podle Boží vůle. Zvláště důležitá jsou rozhodnutí ohledně volby partnera, školy a zaměstnání, která mají často celoživotní následky přinášející radost nebo zkámu. Děkuji Bohu, že mě vedl v těchto rozhodnutích a jsem šťastná, že jsem ho poslechl. Myslím ale i na volbu způsobu výchovy dětí, služby ve sboru, vztahů s druhými, svědectví ztraceným. (V období dospívání prožívá mládež velké zápalasy a je dobré, když je můžeme nést na modlitbách a naslouchat jim.)

Učím se nechat se vést svatým Duchem, být pohotová k pomoci druhým, jak mě On vede a doprovázet druhé na cestě víry, třeba v rámci malé skupinky sester.

Vlastnost. Moudrost odráží úžasný Boží charakter. Moudrost je pokojná, vlnidná, plná milosrdenství a dobrého ovoce. Toužím být čím dál věrnějším Božím obrazem. Často zápasím ve vztazích k druhým, hlavně k vlastním dětem. *Mou každodenní modlitbou je, aby mi Pán mi pomohl reagovat s láskou, porozuměním, vyslechnout, neodsuzovat, nenechat se frustrovat tím, že není vše podle mých představ, nereagovat hněvivě, ale vlnidnou odpověďí odvracet rozhorčení.*

Stěžejní je krotit vlastní jazyk. „Domnívá-li

se kdo, že je zbožný, a přitom neudrží na uzdě svůj jazyk, klame tím sám sebe a jeho zbožnost je marná“ (Jk 1, 2). V duchu si připomínám verše: „Postav stráž mým ústům... Odlož hněv a zanech rozhořčení... Hlupák soptí, co mu dech stačí, kdežto moudrý se vždycky ovládne...“ Moudrá žena buduje svůj dům, kdežto pošetilá ho vlastníma rukama boří, často i slovy neúcty. Ať naše slova přináší milost a budují druhé. *Učím se upokojit v Kristu. Být tou, kterou mě On chce mít.* (Viz kniha Dopisy milované princezně.)

Projev opravdové víry, realita každodenního chození s Bohem.

Jsme spravedlnění vírou v Ježíše Krista. Ústa spravedlivého (tedy i ženy) promlouvají moudře. Ovoce spravedlnosti sklidí u Boha ti, kdo rozsévají **pokoj**. Moudrá žena se snaží žít se všemi v pokoji, ne v konfliktech. *Učím na základní škole, čímž mám spoustu příležitostí osvědčit se v pokojném řešení každodenních konfliktů mezi dětmi, nepřidávat se k pomluvám a odsuzování druhých kolegů v zaměstnání.*

Připomínám si, že všechny stezky moudrosti vedou k pokoji. Jak často z těch stezek schází, ale jak moc po nich toužím chodit!

Díky Bohu za milost pokání a odpusťení, za Jeho každodenní pomoc a trpělivé vedení. Je velmi milosrdný.

Pro mě, ale také pro vás, milé sestry, může být moudrost těmi nejslušnějšími šaty, nejnovějším parfémem, nejcennějším šperkem, nejspolehlivějším bodyguardem a hlavně elixírem života. (Bratři si domyslí vlastní třídy přirovnání.) To vše máme v Bohu, zdroji moudrosti a jejím štědrém dárci.

Přeji nám všem, ať se nám daří zdobit se tichou moudrostí, být jí cele prostoupeni a proměňováni v čase dobrém i zlém.

Hledejme moudrost a nacházejme našeho úžasného Boha. Vždyť mě i tobě zaslíbil v Iz 33, 6, že bude...*věrnou jistotou tvé budoucnosti, klenotnicí spásy, moudrosti a poznání, jejímž pokladem je bázeň před Hlavním.*

Jitka Coufalová, BJB Brno

Věčný příběh

Stalo se vám, že jste někomu vysvětlili evangelium a oni řekli: „No, kdo ví, jak to je. Ty máš svou pravdu a já svou.“ Má ještě smysl někoho přesvědčovat? A co naše děti, které jsou bombardovány tišicemi příběhy a radami, jak žít svůj život? Jak je můžeme zaujmout? Rádi bychom vám povíděli o nové metodě sdílení evangelia pomocí příběhů a otázek.

Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou. A tato slova, která ti dnes přikazují, budeš mít v srdci. Budeš je vštěpovat svým synům a budeš o nich rozmouvat, když budeš sedět doma nebo půjdeš cestou, když budeš uléhat nebo vstávat. (Deuteronomium 6, 5-9)

Za komunismu se říkalo, že víra je věc soukromá a nemá se o ni mluvit na veřejnosti. V době pronásledování to dávalo smysl, ale i dnes se najdou podobné názory. Některé lidé citují svatého Františka z Asisi, který řekl: „Kažte evangelium a bude-li třeba, použijte i slov.“ Ale co říká Písmo? Podle veršů z Deuteronomia Bůh očekává, že budeme podle Božího slova nejen jednat, ale zároveň o něm i mluvit. Jen tak je můžeme vštěpovat nastupující generaci i lidem kolem nás. Pán Ježíš totiž přikázání potvrdil i ve Velkém poslání.

Máme KÁZAT evangelium a dokazovat je skutky Boží moci (Marek 16, 15–18).

Z celého světa přicházejí zprávy o hnutech, která vznikají, když jsou lidé poslušní tomuto příkazu. Některé z nich popsal ve své knize Miraculous Movements (Zázračná hnuta) Jerry Trosdale. Mluví o obyčejných lidech například v muslimské severní Africe, na Blízkém Východě, v Indii či v Indonésii, kteří se začali modlit a jednat podle instrukcí v Matoušovi 10 a Lukášovi 10 a přinesli proměnu svým vesnicím i celým komunitám.

Jak to dělají? Nejprve se intenzivně modlí a hledají Boží vedení. Potom jdou do svého nebo cizího města a dají lidem vědět, že jsou zástupci Božího království: Všude, kam jdou, jednají podle Božího slova a vysvětluji lidem, proč tak jednají. Zasévají tak „semínka Božího Království“ – drobné zmínky o Bohu, svědectví o Jeho jednání a příběhy z Bible. Hledají „muže nebo ženu pokoje“ – člověka, který na to zareaguje. Takový člověk je otevřený duchovním věcem, má hlad po pravdě, je pohostinný a má dobré vztahy se svou komunitou. Pokud takového člověka najdou, usídlí se v jeho domě a nabízejí lidem modlitby za uzdravení. Když je Bůh vyslýchá, lidé sami jim začnou vodit další zájemce. Zároveň s tím ale také začnou studovat Boží slovo pomocí příběhů a jednoduchých otázek.

Jedním z klíčů k úspěchu těchto hnutí je to, že „apoštol“ pouze předvede několik takových „skupinek“ a hned poté předává vedení člověku z komunity, který brzy předává vedení zas dalším, kteří vytvoří nové skupinky. Stejně to dělají i s modlitbami za uzdravení. Je to Bůh, kdo vyslýchá, a hned, co se někdo místní obrátí, misionáři mu předávají autoritu i vedení. Kopírují Ježíšův styl evangelizace. Jejich cílem je začít pomalu a intenzivně se věnovat

PROSTĚ PŘÍBĚH

Simply the Story

Induktivní studium Bible formou rozhovoru

29. srpna - 2. září 2017
nebo 31. srpna - 2. září 2017

CHCETE...?

- studovat Bibli s dětmi anebo mládeží tak, aby tomu rozuměli?
- vnášet nové nadšení do vašich rodinných ztištění?
- se naučit nenásilným způsobem svědčit o Bohu?
- kázat interaktivním způsobem, aby slovo proměňovalo životy posluchačů?
- připravit tým pro krátkodobou misii?
- aby se lidé ve vašem sboru naučili s radostí studovat Bibli?
- studovat Bibli s lidmi, kteří neumějí nebo nechtějí číst?

...PŘIDEJTE SE K NÁM

Více informací získáte a registrovat se můžete na

www.wycliffe.cz/sts

nebo pište na: info@wycliffe.cz

Wycliffovi překladatelé Bible, z.s.

AKátová 678/18, 737 01 Český Těšín

Bankovní spojení:

Komerční banka, a.s. 27-2666930297/0100

MÍSTO KONÁNÍ:

Středisko Karmel, Smilovice u Třince

Smilovice 79, PSČ: 739 55

www.karmel.estranky.cz

díky instruktorskému kurzu, budete mít více času metodu prověřit, rovnou se zapojíte do vyučování ostatních a budete se v používání metody cítit jistěji. Více informací v inzerci a na www.wycliffe.cz/STS

Hana Šmidová

Upravená verze článku, který původně vyšel v časopise Život víry 2017/4

několika jednotlivcům, kteří potom budou dělat totéž s jinými lidmi, které si vyberou. V Indonésii se obrátil jeden imám (muslimský duchovní) z velmi přísné muslimské sekty. Začal jezdit po celé zemi a zvěstovat muslimům evangelium. Potom se rozhodl jet na ostrov Sulawesi, který je známý jako bašta islámských radikálů. Spolehl se na své bohaté znalosti a očekával, že i tam bude mít úspěch. Ale když přišel do první vesnice, zjistil, že lidé jsou tak nevzdělaní, že ani neznají Korán – svou vlastní svatou knihu, a jsou tak chudí, že po dvou dnech, kdy ho hostili, ani nemají, co by mu nabídli. Nezbylo mu než dát své skromné prostředky na jídlo rodině a mezitím vyprávět příběhy z Koránu i z Bible a čekat na Boží průlom. Ten ovšem nepřišel. Ti lidé byli tak zubožení, že na Boha neměli vůbec čas ani náladu. Po měsíci byl tak zklamaný, že se rozhodl odjet zpátky domů a nikdy se na Sulawesi nevrátil. Byl už na cestě, když se mu ozvala rodina, u které pobýval. Jejich malý syn měl nehodu a je v nemocnici. Oni nemají peníze na léčbu. Nedokázal je v tom nechat. Přítelé mu poskytli nějaké peníze a on se vrátil, aby se o ně postaral alespoň finančně. Když došel do nemocnice, nabídł matce chlapce modlitbu. Vložil na něj ruce a Bůh jej na místě uzdravil. Matka byla tak vděčná, že okamžitě vydala svůj život Ježíši. Vrátili se všichni zpět do své vesnice a lidé se shlukli, aby se přesvědčili o tom velkém zázraku. Začali také přivádět své nemocné, aby se za ně ten misionář pomodlil. On to ale odmítl a požádal matku uzdraveného chlapce, aby se modlila ona. Bůh začal její modlitbu vyslychat a lidé se začali obracet. Shromáždil je tedy v domě té ženy a začal je učit z Bible. Postupně předal vedení skupiny té ženě a po dalším měsíci odjel s tím, že za sebou nechal sbor 40 lidí, který sestával z několika domácích skupinek.

Ústní předávání informací

Některé misijní organizace se léta zabývaly alfabetizací (vyučováním čtení) a distribucí literatury a dosahly určitých úspěchů. Nicméně v posledních 10 letech si křestané začali uvědomovat, že většina rozvojového světa je negramotná, ale i ti, kdo číst umí (odhaduje se až 80% všech lidí), se raději učí pomocí ústních metod - vyprávění příběhů, kladení otázek a kopirování učitele. Postupně se vyuvinuly různé styly vyprávění příběhů z Bible a organizace, které přešly na ústní způsob evangelizace, začily mnohonásobný růst své efektivity. Do misie vycházejí dělníci, kteří by jinak byli kvůli své negramotnosti diskvalifikováni! Například organizace Simply The Story zavedla biblické školy, kde všechno vyučování probíhá ústně. Jeden student o tom podal zprávu: „Za 4 měsíce jsme se naučili 120 biblických příběhů. Tento styl člověku umožňuje kázat evangelium, i když nikdy nechodil do školy. Mění to život celých vesnic!“

Situace v západním světě

Misionáři, kteří používali ústní metody evangelizace v rozvojových zemích, postupně zjistili, že tento způsob komunikace je velmi

úspěšný i na vzdáleném Západě. V konkurenci filmů a krátkých videí na Youtube už není tak zajímavé číst „obyčejně“ knihy. Díky internetu není problém najít často i velmi protichůdné rady a informace na jakékoli téma a sociologové začínají naši dobu označovat již ne jako post-moderní, ale jako post-faktickou. Lidé jsou přesyceni informacemi a návody, ale vždy si rádi poslechnou inspirující příběh, pokud se jim zdá relevantní. Jak tedy máme naplnit Boží příkaz mluvit o Božím slovu, abychom nevěřícím a další generaci předali ten nejcennější příběh? Fungují naše klasické způsoby vysvětlení evangelia? Jak máme zvěstovat absolutní pravdu v prostředí, kde tolerance a svoboda věřit čemukoliv začíná být absolutní hodnotou? Může se i česká Církev něčemu přiučit od misionářů?

Organizace Simply the Story (STS - Prostě příběh) nabízí jednu z cest.

Když si s lidmi povídáme o běžném životě, můžeme do rozhovoru zahrnout biblické příběhy a pomocí jednoduchých otázek naše přátele vést k zamýšlení a k nalezení pravdy, které Bůh do každého příběhu vložil. Člověk, se kterým hovoříme, si sám podle své situace a porozumění najde své vlastní „poklady“ – biblické pravdy, a tím, že je sám našel, si je také lépe zapamatuje a spíše aplikuje do života. Když lidem klademe otázky namísto kázání a rad, jsou mnohem otevřenější novým věcem. Tato metoda se dá používat v každodenních rozhovorech s rodinou, přáteli a lidmi, které potkáváme, ale i během formálnějších setkání, jako jsou rodinná ztištění, domácí skupinky nebo dokonce nedělní kázání.

Seminář STS proběhl v roce 2015 na Slovensku, kde se ho účastnilo cca 30 účastníků, z nichž většina byli faráři a vedoucí skupinek. Mnozí si seminář velice chválili a začali metodu používat ve své službě. Již během semináře přišel jeden mladík s tím, že nikdy nezvěstoval cizím lidem evangelium, ale rozhodl se to zkusit novou metodou a hned měl nádherný dlouhý rozhovor s paní, kterou potkal na procházce. V letošním roce se koná pokračovací kurz na Slovensku a úvodní kurz v Čechách. Během úvodního kurzu (29. 8. – 2. 9. 2017) se naučíte, jak si rychle zapamatovat biblický příběh, jak ho vyprávět a následně formou rozhovoru vyučovat jeho biblické pravdy. Všechny části vyučování vám lektori nejdříve sami předvedou a pak si je budete procvičovat v malé skupině. Vše je vedeno velice interaktivně. Během semináře se naučíte vyprávět cca 10 příběhů a dostanete návody na další práci. Úvodní kurs se skládá ze dvou částí – instruktorského (5 dní) a základního kurzu (3 dny). V obou se naučíte stejnou látku, ale

O múdrost' prosím

... a hudba hrá ďalej,
ľahučké tóny sa jemne ihrajú v tichom šepote noci,
pod hviezdami skrytými za tieňmi
a za šelestu dažďových kvapiek si hodina s hodinou podala pochodeň.
Polnoc už dávno odkrácala preč.
Aj tón za tónom kráča v tichu, podávajúc si ruky navzájom,
chvíľu v sôle clivom, jasnom, po ktorom si disharmónia úsmev strojí
a niekedy zas v súladnom kroji rovnajú si navzájom svoj krok.
Aj život plynne ďalej, už zo známeho neznáma v neznáme ďaleké kraje
a chvíľky prítomné dávajú skúšobný test.
Neobstála som. Zmýlila som sa? Spravila som chybný krok?
Alebo – že by to predsa bola múdra rada života?
Šiesty zmysel? Podvedomie premietnuté do vedomia,
ked nevediac si ponad neviditeľnú pripast
spravil úspešný prelet, hoc aj bez krídel?
A možno to bola Božia mocná ruka,
čo ma zachránila zo savého bahna,
z mlynského kolesa, čo ma zlomiť malo,
chcela ma učiť rozpoznať, čo je Jeho vôľa,
dokonalá a dobrá, ktorá v sebe nosí slovo: múdrost'.
A hľadím, hoc aj lupou do neznáma,
o ten veľký dar Darcu prosím.
O múdrost' prosím, keď tóny mojich slov rozletia sa vôkol,
nech ich sprevádzza pravda, cit a rozvaha.
O múdrost' prosím, keď bolest' chce mozog zatieniť,
ked rozrýva mi srdce, chcem verná byť a stáť na Tvojej ceste.
O múdrost' prosím, keď láska a milosť mi podá krídla,
nech je otvorená moja myseľ, nech neublíži, ale pomôže.
O múdrost' prosím, keď príval hnev spravodlivý bič si chystá,
ked víchríca stromy vyvráti a odnesie ich preč.
O múdrost' prosím, keď sa mi zdá, že schádzame z tej Tvojej cesty,
ked chceme posúvať hranice, keď sa bojím, že minieme cieľ.
O múdrost' prosím, ved' práve tej sa mi nedostáva,
lebo neviem, ako múdro hovoriť, konáť, ani žiť.
... a hudba hrá ďalej,
ľahučké tóny sa jemne ihrajú v tichom šepote noci,
pod blížiacim sa brieždením a za šelestu dažďových kvapiek
si prosba s prosbou podáva pochodeň, spoliehajúc sa na Tvoje slovo,
ktoré prosiacemu múdrost' slubuje.
Tak dobrú noc, bdejte ticho, moje prosby,
nad spánkom mojím prikrátkym a ráno, keď otvorím oči,
čakajú ma zas chvíľky prítomné a ďalší nepoznaný test.
Tak Ťa naliehavo prosím, môj dobrý, múdry, silný Bože,
Ty ma svojou rukou, svojou mocou, svojou láskou, svojou cestou ved'.

Vaška

Múdrost' vo vitríne

Múdrost má mnoho podôb. Nieko rozpráva tak múdro, až mu nerozumiem. Druhý zrejme čítať všetky knihy. Ďalší je skvelý v radách do života a zase nieko iný pozná mená a udalosti všetkých čias.

Aká je múdrost', o ktorú žiadam ja? Chcem mať „rozum do vrecka“ či „na všetko pripravenú odpoved“? Alebo prahnen po „zdravom sedliackom rozume“?

Aj ja v niečom vynikám, tak, ako každý z nás. Každý je vybavený istým druhom poznania alebo praktického konania. Dal nám ju Pán Boh do vienka. On však chce túto moju silnú stránku prevziať. Chce ju viesť a riadiť. Ak mu ju odovzdám, môže ju zveľaďiť, rozmnožiť a použiť sebe na chválu.

Okrem toho mi môže dať aj ďalší typ múdrosti, ktorou som pôvodne neoplyvala. Môže si použiť aj moju slabú stránku a urobiť z nej svoju silnú. A tak budem múdra dvojnásobne, ak sa Ním nechám viesť.

Ak však svoju silnú stránku nepustím a nechám si ju pre seba, ak sa v tăžkých a náročných situáciách budem rozhodovať vo svojej múdrosti, budem Bohu prekážať v tom, aby mi dal svoju múdrost'. Budem možno múdra vo svojich vlastných očiach, a snáď aj v očiach iných ľudí. No pred Bohom budem bláznom. V jeho očiach budem mať svoju múdrost' iba vo vitríne. Nebude môcť byť použitá pre jeho ciele, pre jeho zámery.

Nechcem tým povedať, že Boh chce, aby som svoju múdrost' zanechala a opustila a stala sa bláznivou. On iba chce, aby moje silné aj slabé stránky boli použité pre Jeho kráľovstvo, na oslavu Jeho mena. A v tom všetkom ma chce zmocniť svojou múdrost'.

Dovolím Mu to? Nechám sa napĺňať a premieňať Jeho múdrostou? Či si svoju múdrost' nechám, a tak bude iba vo vitríne?

Z prednášky D. Hanesovej:
Múdrost veriacej ženy v rodine

Nová modlitebňa BJB na ul. Boženy Nemcovej č. 8 v Nových Zámkoch

Nová modlitebňa v Nových Zámkoch

Dnes, keď je aktuálne 70. výročie založenia nášho zboru, si môžeme znova pripomenúť uvedený text písma, ako aj Ž 90, 1: „Pane, Ty si býval naším príbytkom...“

Je úžasné vedieť, že naša práca nebola a nie je márna v Pánovi (1K 15, 58). Je to ďalší medzník v našej histórii, kedy oslavujeme odozvanie novej modlitebne EBEN-EZER (Až potiaľto nám pomáhal Hôspodin). Po desaťročiach schádzania sa po rodinách a v prenajatých priestoroch sme 7. mája 2017 mohli „oficiálne“ otvoriť našu vlastnú modlitebňu a podákať Pánovi za Jeho úžasnú milosť a dar. Dopoludnia sa k nám prihováral brat Ján Szöllősi. Pripomelený text z 1Kron 22, 19: „Zamerajte si teda myšel i srdce na hľadanie Hôspodina, svojho Boha.“ Máme neustále budovať duchovný chrám.

V Rozsiveači č. 10/ 2007 sme písali o 60. výročí založenia nášho zboru v Nových Zámkoch, ktoré sme z Božej milosti mohli osláviť 23. septembra 2007 v Dome kultúry v Nových Zámkoch za hojnej účasti bratov

a sestier z Komárna, Bohatej, Tekovských Lužian, Nesvad, Novej Viesky, Svatého Petra a Nededu. V dopoludňajších hodinách sme sa rozopomínali na začiatky práce, na našich vodcov, z ktorých je už väčšina u Pána. Brat Valentín Dóczé pripomenal text z 5M 8: „Pamäťaj na celú cestu, ktorou ta viedol Hôspodin...“

Popoludňajšie zhromaždenie sa nieslo v duchu inštalácie brata Milana Píša za kazateľa nášho zboru. Bol to druhý medzník po osamostatnení novozámockého zboru, pretože to bol prvý kazateľ v našej histórii.

Ďalej sa k nám prihovárali bratia Milan Píš a Darko Kralík, piesňami nám poslúžila vočálka skupina Fo(u)re z Lučenca-Panických Dravieci.

Popoludnie sa nieslo v duchu spomienok. Brat Pavel Cekov prezentoval práce na získaní budovy a jej prestavbe.

V júni roku 2000 prišla do nášho zboru misijná spoločnosť „Vyslanci Krista Slovensko“ pod vedením brata Pavla Cekova. Pomáhali nám s vedením zboru, v hľadaní možností získať nejakú budovu pre zhromažďovanie. Po získaní budovy na ul. Boženy Němcovej č. 8 v Nových Zámkoch bolo treba vo vnútri vybúrať nepo-

trebné priečky, aby vznikla väčšia miestnosť pre budúcu modlitebňu. Aj tieto práce organizoval brat Cekov, a to pracovné brigády, ako aj získanie finančných prostriedkov na kúpu a rekonštrukciu budovy. Boli to bratia a sestry zo Španielska – Tarragony, Sankt Boy a Barcelony, z Ameriky – Washingtonu, Virgínie, Staffordu, Arlingtonu a Fairfaxu. Brat Juraj Kohút sa k nám prihovoril textom z 1Kr 8, 33 – 36; 57 – 58. Kráľ Šalamún dal to najkvalitnejšie do stavby chrámu. On nesomína, čo do toho investoval.

Postavme sa aj my proti svojmu nepriateľovi a nech je naklonené aj naše srdce Bohu. Prajeme si, aby Boh bol prítomný a mohol v nás a medzi nami pracovať.

Naše srdce je naplnené vďačnosťou voči Pánovi za vzácnu príležitosť otvorenia novej modlitebne a pripomienky 70. výročia nášho zboru.

Sme tiež vďační za svojho kazateľa brata Sergeja Mereshana, ktorý nám slúži už druhý rok a ktorý je iba druhým kazateľom v histórii nášho zboru. Sme vďační aj bratovi Cekovovi, že si ho Pán mohol použiť ako hlavného iniciátora tejto myšlienky.

Ale úprimná vďaka patrí aj tým zborom a jednotlivcom na Slovensku a v Čechách, ktorí či už modlitbami, finančne, ale aj fyzicky prispeali k prestavbe našej modlitebne. Pán Vám bohaté žehnaj!

J. O.

Príbeh fotografie - kúkol'

Rok čo rok sa opakuje úžasná premena na našich poliach. Na jar vidíme zelený koberec, ktorý sa postupne mení na steblá nesúce klasy s bohatou úrodou. Pohľad na belejúce sa lány obilia nám pripomínajú slová písma „žatvy je vela a robotníkov málo“. Tentokrát ale moju pozornosť upútal iný jav. Medzi dozrievajúcimi klasmi sa objavuje aj niečo iné – kúkol’. To nie sú klasy prinášajúce úrodu, ale rastliny, ktoré Oberajú pŕšenicu o výživu a miesto. Tento príklad z prírody Pán Ježiš použil pre podobenstvo o Nebeskom kráľovstve. *Sluhovia sa pýtalí hospodára, či nenasial dobré semeno na svojom poli a skadial’ sa vzal ten kúkol’? A on im povedal, že človek nepriateľ to urobil a ich reakcia bola taká, že chceli by ho vytrhnúť. Ale hospodár im prikázal, aby nechali oboje rásť až do žatvy.* Ani učenici

neporozumeli tomuto podobenstvu a chceli, aby im ho vysvetlil. On im riekoł:

Ten, kto rozsievá dobré semeno, je Syn človeka, pole je svet a dobré semeno sú synovia kráľovstva. Kúkol’sú synovia toho zlého. Nepriateľ, ktorý ich zasial, je diabol a žatva je skonanie sveta a ženci sú anjeli (Mt 13, 36 – 43).

Každý z nás sa už stretol s otázkou: „Keby bol Boh, tak toto zlo a násilie by nedovolil?! Ako sa môže Boh na toto nečinne pozerat?“ Takéto a podobné otázky nám kladú tí, ktorí neveria v Božiu moc, lebo nedostali odpoveď, ktorú by chceli počuť, a následne ani Boha nehľadajú. Možno sa aj nám niekedy náiska otázka: „Prečo Boh nezasiahne a nevykorení zlo, ktoré nás všetkých ničí?“ Veľmi to pripomína postoj učeníkov, ktorí chceli v hneve privolať oheň

Pribeh ve fotografii, aneb „Fotografujeme s Biblí“

Brat V. Malý pripravil pro rok 2017 rubriku s názvem: „Pribeh ve fotografii“. Můžete nám také poslat svůj příběh a fotografiu.

Rádi jej uveřejníme v příštích číslech Rozsévače.

Těšíme se na vaše příspěvky! Posílejte také svoje fotografie, které vás zároveň inspirovaly a připomněly nějakou myšlenku z Bible.

Redakce

z neba na tých, ktorí odmietli ich majstra prichýliť. Nepochybne svet dozrieva k žatve a potom sa to stane. Zlo bude vykorené a zničené spolu s tým, ktorý ho rozsievá vo svete. A vtedy sa budú spravidliví skvieť ako slnce v kráľovstve svojho Otca. Kedy sa to stane?

Tak radi by sme to vedeli, ale to nie je naša zodpovednosť. Tou je bdiť, aby sme boli pripravení, keď nastane deň žatvy.

V. Malý

Nový Výkonný výbor BJB ČR

Na sjezdu delegátov Bratrské jednoty baptistov konaném v sobotu 22. dubna 2017 byl zvolen nový výkonný výbor BJB ČR.

Tajemník: Jan Jackanič
Predseda: Pavel Coufal
Místopředseda: Erik Poloha
Členové VV:
Pavel Novosad, Radek Pospíšil

Dnes predstavujeme niekolko fotografií - s citátmi z Božieho slova - z tvorby br. J. Kováčika.

Povedal som si: Kiežby som mal krídla holubice! Žalm 55, 7

Veselé srdce rozjasňuje tvář. Prísl. 15, 13

Potešil som sa, keď mi povedali: Pôjdeme do domu Hospodina! Žalm 122, 1

Rozsévač/Rozsievač 2017: téma příštích vydání

Číslo 9 2017 – Kresťan a vzdělání.....	Uzávěrka 10. 6. 2017
Číslo 10 2017 – Kresťan a politika.....	Uzávěrka 10. 7. 2017
Číslo 11 2017 – Kresťan a věda.....	Uzávěrka 10. 8. 2017
Číslo 12 2017 – Vánoce.....	Uzávěrka 10. 9. 2017

Slovensko a Etiópia spolu spievali

Hudba aj spev na slovenskú nôtu sprevádzali celý týždeň chudobné etiópske deti v centre Bischoftu v etiópskom meste Debre Zeit. Nadácia Integra, prostredníctvom ktorej pomáhajú Slováci africkým detom pri vzdelávaní, tam pripravila pre deti hudobný tábor s názvom „Dajme deťom v Etiópii hlas“. Centrum Bischoftu poskytuje vzdelanie a starostlivosť vyše 500 chudobným deťom z blízkeho slumu. V svojom areáli má školu, kliniku aj veľkú miestnosť, kde bývajú modlitby aj bohoslužby pre miestnu komunitu. Deti, ktoré navštievujú školu v centre, dostanú okrem vzdelania denne výživné jedlo a základnú zdravotnú starostlivosť. Do školy môžu chodiť len vďaka podpore sponzorov, lebo ich rodičia sami nedokážu zaplatiť výdavky spojené so vzdelávaním. Pre sedemdesiat detí bol hudobný tábor obrovskou udalosťou v živote. Zoznámili sa s rôznymi hudobnými nástrojmi a spoznali slovenskú kultúru. Boli pre nich pripravené tvorivé workshopy, ktoré viedli známi slovenskí hudobníci: violončelista Jozef Lupták, huslista Peter Vrbinčík zo Slovenskej filharmónie a speváčka Eva Šušková zo Slovenského národného divadla.

Deti sa počas týždňa venovali perkusiám, nacvičovali jednoduché ľudové piesne, batikovali tričká. Veľký úspech zožala hudba z rozprávky o Matkovi a Kubkovi. Tábor vyvrcholil záverečným koncertom, na ktorý boli pozvaní rodičia detí, obyvatelia slumu, aj vedenie mesta a zástupcovia slovenskej ambasády.

Akcia znamenala pre deti vela. Upriamila na nich pozornosť, dala im pocit, že sú

dôležité. Posolstvo tábora „Dajme deťom v Etiópii hlas“ bolo cítiť na každom kroku. Tieto chudobné deti symbolicky dostali hlas. Mohli sa prejavíť, zaspievať si, naučiť sa niečo o sebe, o hudbe, spoznať zaujímavých Slovákov. Ich chudobný jednotvárny svet zažiaril. Mali pocit dôstojnosti a dali o sebe vedieť.

Aj naša kolegyňa Ivana sa zúčastnila tábora. „Všetci boli úžasní. Záverečný koncert mal v sebe takú silu, až sa nám slzy tlačili do očí. Bolo dojemné vidieť deti, ako sa tešia a aké sú hrdé na to, čo dokázali,“ povedala o koncerte. Dodala, že aj podľa našich hudobníkov tábor prevýšil všetky očakávania. V Nadácii Integra sa tešíme, že sme mohli upriamiť pozornosť na tieto deti. Sú to jedinečné Božie stvorenia, ktoré sa denne

stretávajú s biedou, s beznádejou. Často hladujú, žijú v plechových chatrčiach s hlinenou dlážkou, bez elektriny, toalety. Pracovníci Centra Bischoftu ich sprevádzajú na ich ceste životom, pomáhajú im zorientovať sa aj v otázkach viery. Deti vedia, že Boh je ten, kto sa o nich stará, vidí ich radosti aj trápenia. Spoliehajú sa na Neho a dôverujú Mu. Aj vtedy, keď sú hladné, choré, aj keď dlho neprší a je ohrozená úroda. Modlia sa za malé aj veľké veci vo svojom živote a krajinе. Pridajte sa k nim.

*Zapojte sa aj vy
do pomoci chudobným africkým deťom.
Viac na www.integra.sk*

integra MALAITA
pomáhame deťom v Afrike

Oživení skrze uprchlíky

Norsko je jednou ze zemí, které velmi otevřeně vítají uprchlíky z jiných zemí. Je to také jedna ze zemí, které jsou velmi aktivní v otázkách spravedlnosti a spolupracují s mezinárodními organizacemi a fóry jako jsou Spojené národy.

Baptisté v Norsku jsou otevření příchodu uprchlíků nejméně od osmdesátých let. V té době začali přicházet lidé z Vietnamu, Srí Lanky, Etiopie a z dalších afrických zemí. První imigrantský sbor se k Norské baptistické jednotě připojil v roce 2001.

Mezi největší skupiny imigrantů patří Čínové, Kačinové a Karenové, pocházející z Myanamaru. V současnosti přicházejí lidé z Íránu, Iráku a Sýrie. Baptisté začali pracovat s uprchlíky z Myanamaru v roce 2003. Nejméně 30% členů norské jednoty se skládá z uprchlíků.

Jde o nejrychleji rostoucí část baptistické populace.

Jan Saethre, první místopředseda Baptistické světové aliance, který pochází z Norska, řekl, že posledních deset let prožívají Baptisté v jeho zemi oživení. Je to díky velkému nárůstu uprchlíků v jejich sborech.

„Některé baptistické sbory vymíraly a takto přišlo oživení,“ řekl Saethre. „Za posledních deset let se Jednota velice změnila.

V devadesátých letech jsme měli dvaasedesát nebo třiašedesát sborů. Dnes se blížíme

ke stove. Pro některé sbory je to probuzení, za které se mnoho let modlily. Dalo jim to nový život.“

Jedním z příkladů je baptistický sbor v Skeinu. Má přibližně sto padesát členů a zhruba dvacet pět procent z toho jsou uprchlíci nebo potomci uprchlíků. Baptistické rodiny ve Skeinu uprchlíkům pomáhají „se usadit a integrovat se do norské společnosti“.

Saethre vysvětlil, že sbor „jim pomáhá udržet si svou vlastní identitu a zároveň je učí žít v nové zemi a rozumět tomu, jak věci fungují“. Dále řekl, že příchod uprchlíků do země pomohl společnosti se otevřít, protože do té doby byla norská společnost velmi homogenní. „Nebyli jsme si toho tak moc vědomi, protože jsme u nás historicky neměli tolik cizinců jako jiné země,“ vysvětlil Saethre. „Ale během posledních několika let jsme viděli požehnání, a to je důležitá součást naší práce jako církve.“

Všechno to není nic jiného než Boží dílo. „Je to Bůh, který nás volá, abychom žili aktivně svou víru a sloužili těm, kteří jsou zranitelní a kteří prožili velmi těžké chvíle během cesty do naší země.“

*Prevzato z časopisu Baptist World,
duben-červen 2017, číslo 64-2, str. 9
Přeložila: Iveta Procházková*

NA HOŘE MÓRIJA

Zdena Garajová

*Když jsem byl hotov vydat Tobě,
na čem jsem celým bytím lpěl,
když na hoře jsem s Abrahamem
své „vezmi, Pane“, tiše děl,
tu směl jsem uzřít ruku s nožem,
jež ratolesti čistívá.*

*A na té ruce - co to bylo?
Krůpěj, jak rubín zářivá.*

*V údivu mlčím - a nůž řeže...
však v duši – slasti zachvění!
Již rozumím: Ta krůpěj rudá,
to je **Tvé lásky znamení.***